

 INTERSTAT

RAZISKAVA MED STROKOVNIMI DELAVCI NA TEMO IZVAJANJA POSEBNIH NALOG OOK

ZAKLJUČNO POROČILO

Končna verzija

NAROČNIK:

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
TURJAŠKA 1
1000 LJUBLJANA

IZVAJALEC:

INTERSTAT D.O.O.
GREGORČIČEVA ULICA 39
2000 MARIBOR

Maribor, januar 2013

PROJEKTNA EKIPA

MARKO DIVJAK, direktor

marko.divjak@interstat.si

DANIJEL TADENC, organizacijski vodja

danijel.tadenc@interstat.si

IZJAVA O VAROVANJU OSEBNIH PODATKOV ANKETIRANCEV

Podjetje interstat d.o.o. je v skladu s kodeksom ESOMAR (The world organisation for enabling better research into markets, consumers and societies) zavezano k varovanju osebnih podatkov anketirancev. Podjetje Interstat d.o.o. v vseh pogledih preprečuje, da bi bilo mogoče prepoznati identiteto anketirancev. Vse spremenljivke oziroma polja, ki bi lahko neposredno kazala na identiteto anketirancev, so iz podatkovne baze in poročil odstranjena. Prav tako so odgovori anketirancev fizično ločeni od podatkov anketirancev. Vsak poskus namerne identifikacije anketirancev ali razkritje identitete anketirancev s strani naročnika ali podjetja Interstat d.o.o. pomeni kršitev zgoraj omenjenega kodeksa.

V skladu s standardi, ki jih priporoča ESOMAR*, je pri objavi rezultatov iz tega poročila potrebno navesti naslednje podatke:

IZVAJALEC: Interstat d.o.o.

ZAJETA POPULACIJA: Knjižničarji - strokovni delavci in direktorji splošnih knjižnic

VELIKOST VZORCA: n = 226 strokovnih delavcev in 47 direktorjev

MAKS. NAPAKA CENILKE: +/- 5,6 % na vzorcu strokovnih delavcev in +/- 6,3 % na vzorcu direktorjev

DATUM IZVEDBE: 5. 11. - 14. 12. 2012

STOPNJA ODZIVNOSTI: 26,0 % med strokovnimi delavci in 81,0 % med direktorji

VZORČENJE: povabilo za sodelovanje v raziskavi smo poslali vsem predstavnikom ciljne populacije

METODA ZBIRANJA PODATKOV: CAWI

* ESOMAR/WAPOR GUIDE TO OPINION POLLS, ESOMAR 2003.

KAZALO

1. METODA RAZISKAVE	4
2. POVZETEK RAZISKAVE	5
3. REZULTATI	8
3.1. POZNAVANJE POSEBNIH NALOG OOK IN OCENA NJIHOVEGA PRISPEVKA H KAKOVOSTI STORITEV ZA UPORABNIKE	8
3.2. ZAGOTAVLJANJE POVEČANEGA IN ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA TER ODPIS IN USMERJANJE IZLOČENEGA GRADIVA	11
3.3. STROKOVNA POMOČ KNJIŽNICAM NA OBMOČJU	21
3.4. KOORDINACIJA ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA	35
3.5. DEMOGRAFSKI PODATKI	45
4. SWOT ANALIZA	46
5. PRILOGA 1: VPRAŠALNIK ZA ZAPOSLENE	48
6. PRILOGA 2: VPRAŠALNIK ZA DIREKTORJE	58

1. METODA RAZISKAVE

TABELA 1. OSNOVNI PODATKI O RAZISKAVI

Ciljna skupina:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Knjižničarji - strokovni delavci v slovenskih splošnih knjižnicah, ki so zaposleni za nedoločen čas (N = 869) ▪ Direktorji slovenskih splošnih knjižnic (N = 58)
Velikost vzorca	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strokovni delavci: n1 = 226 ▪ Direktorji: n2 = 47
Vzorčenje	Anketiranje celotne ciljne skupine; k sodelovanju v raziskavi smo povabili vse strokovne delavce in vse direktorje slovenskih splošnih knjižnic
Zbiranje podatkov:	CAWI - računalniško podprto spletno anketiranje
Termin anketiranja:	5. november - 14. december 2012
Stopnja odzivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strokovni delavci: 26,0 % ▪ Direktorji: 81,0 %
Analiza podatkov:	Univariatna analiza

2. POVZETEK RAZISKAVE

Relativna seznanjenost s posamezno izmed štirih posebnih nalog OOK je razmeroma visoka, in sicer tako med direktorji kot med strokovnimi delavci. Takšnih, ki o posamezni posebni nalogi ničesar ne vedo, je samo 5-9 odstotkov med strokovnimi delavci in 2-4 odstotke med direktorji.

Po mnenju obojih, strokovnih delavcev in direktorjev, so knjižnice pri prvih treh posebnih nalogah »srednje« pridobile (največ pri nalogi zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij). Precej manj pa so po mnenju anketirancev knjižnice pridobile pri usmerjanju izločenega knjižničnega gradiva z območja OOK (povprečna ocena v obeh segmentih se nahaja med ocenama 2 in 3).

PRVA POSEBNA NALOGA

Tako direktorji kot strokovni delavci v prvo posebno nalogo v največji meri prištevajo dostop do gradiva, ki ga OK-ji ne morejo zagotoviti in zagotavljanje (oddaljenega) dostopa do e-gradiva, e-baz podatkov in podatkovnih zbirk.

V procesu zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij sodelujejo skoraj tri četrtine anketiranih strokovnih delavcev in slaba tretjina anketiranih direktorjev. Anketirani strokovni delavci, ki sodelujejo v procesu, kot najpomembnejša področja izvajanja prve posebne naloge smatrajo zahtevnejši izbor leposlovnega in strokovnega knjižnega gradiva, uradne publikacije, splošne in strokovne priročnike in drugo referenčno gradivo ter tujo literaturo. Anketirani direktorji, ki sodelujejo v procesu izvajanja prve posebne naloge, pa kot najpomembnejša področja te naloge navajajo podatkovne zbirke in dostop na daljavo, brezplačno medknjižnično izposajo, uradne publikacije ter tujo literaturo. Kar se posameznih elementov izvajanja prve posebne naloge tiče, lahko rečemo, da direktorji večino teh elementov zaznavajo bolj pozitivno kot strokovni delavci - to še posebej velja za sodelovanje in koordinacijo med OOK in OK-ji, informiranje zaposlenih v OK-jih s strani OOK o razpoložljivem gradivu in informacijah ter izobraževanje zaposlenih v OK-jih s strani OOK o podatkovnih zbirkah. Elementa, ki ju direktorji ocenjujejo bistveno slabše kot strokovni delavci, pa sta: raznovrstnost razpoložljivega gradiva in informacij ter seznanjanje uporabnikov o zahtevnejšem gradivu in informacijah ter o možnostih uporabe ali izposoje.

Anketirani strokovni delavci in direktorji se v povprečju »srednje« strinjajo s trditvami: (1) da zaradi možnosti brezplačne medknjižnične izposoje OK-jem ni potrebno nabavljati zahtevnejšega gradiva; (2) da usmerjanje odpisanega gradiva iz OK-jev v OOK-je pomembno sooblikuje in dopolnjuje knjižnično zbirko na območju OOK; (3) da je vzpostavitev OOK-jev spodbudila proces odpisa in usmerjanja izločenega gradiva z območij OOK. Ne strinjajo pa se s trditvijo, da naj OOK-ji v prihodnje prevzamejo nabavo gradiva za vse OK-je na območju OOK. Mnenje glede obdelave gradiva za vse OK-je s strani pristojnih OOK-jev pa se v povprečju nahaja med ocenama 2 in 3.

Skoraj dve tretjini direktorjev OK-jev navajata, da so v njihovih knjižnicah doslej enkrat ali večkrat predlagali OOK nabavo gradiva ali podatkovnih zbirk za potrebe celotnega območja OOK. Le dobra petina direktorjev OK-jev po drugi strani navaja, da se v njihovih knjižnicah zaradi brezplačne medknjižnične izposoje redkeje odločajo za nakup lastnega zahtevnejšega gradiva.

Po navedbah direktorjev tako v OK-jih kot v OOK-jih potrebe po zahtevnejšem gradivu večinoma prepoznava bodisi s strokovno analizo okolja (ali območja) bodisi preko uporabnikov.

DRUGA POSEBNA NALOGA

Anketirani strokovni delavci in direktorji v drugo posebno nalogo v daleč največji meri prištevajo strokovna izobraževanja in svetovanje knjižničarjem s strani OOK.

Večina strokovnih delavcev v OK-jih (okrog 80 odstotkov) doslej še nikoli ni sodelovala pri posameznih aktivnostih, ki sodijo v sklop druge posebne naloge. Vključenost strokovnih delavcev v OOK-jih je na splošno precej večja, še posebej pri: (1) sodelovanju s šolskimi knjižnicami na območju OOK; (2) načrtovanju ali izvedbi knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov ter pri (3) vsebinski opredelitvi in izboru projektov, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi. Velja izpostaviti še, da je dobra polovica vseh anketiranih strokovnih delavcev v OOK-jih doslej že sodelovala pri izvajanju mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva. Podobno smo preverili tudi pri direktorjih, in sicer nas je zanimalo, kako pogosto knjižnice sodelujejo pri posameznih aktivnostih druge posebne naloge. Iz odgovorov direktorjev OK-jev je mogoče razbrati, da OK-ji pri večini aktivnosti v povprečju »redko« sodelujejo. Praktično nikoli pa ne sodelujejo pri (1) načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja na območju OOK in pri (2) izvajanju mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva. Iz odgovorov direktorjev OOK-jev pa je mogoče razbrati, da OOK-ji pogosteje sodelujejo v vseh naštetih aktivnostih - najpogosteje pri (1) vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi in pri (2) opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za območje OOK.

Na NUK sta se po strokovno pomoč doslej enkrat ali večkrat že obrnili skoraj dve tretjini strokovnih delavcev v OK-jih in le slaba tretjina strokovnih delavcev v OOK-ji. Na druge OOK-je pa se je doslej po strokovno pomoč obrnila skoraj polovica strokovnih delavcev v OK-jih oz. približno 40 odstotkov strokovnih delavcev v OOK-jih. Po navedbah direktorjev se v OK-jih redko obračajo po pomoč na NUK oz. na druge OOK-je, medtem ko je v OOK-jih pogostost takega sodelovanja bistveno večja (na meji med ocenama 2 in 3).

Največ strokovnih delavcev in direktorjev je kot najpomembnejšo aktivnost, ki sodi v sklop strokovne pomoči, izpostavilo pomoč pri vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi. Po pomembnosti sledita še pomoč pri vsebinski opredelitvi in izboru projektov, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi ter pomoč pri opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za območje OOK. Podoben delež direktorjev med najpomembnejše aktivnosti uvršča še pomoč pri načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov v OK-jih.

Po mnenju strokovnih delavcev v OK-jih OOK-ji s strokovno pomočjo »srednje« prispevajo k razvoju posamezne knjižnice. Po mnenju direktorjev OK-jev je ta prispevek še nekoliko manjši - povprečna ocena se namreč nahaja med ocenama 2 in 3. Po mnenju strokovnih delavcev in direktorjev v OOK-jih pa OOK-ji »veliko« prispevajo k razvoju OK-jev na območjih. Strokovni delavci nadalje ocenjujejo, da strokovne pobude s strani OK-jev v povprečju »srednje« prispevajo k razvoju celotnega območja OOK, medtem ko direktorji OOK-jev menijo, da te pobude »veliko« prispevajo k razvoju posameznih območij OOK. Strokovni delavci v OK-jih so s strokovno pomočjo s strani njihove OOK v povprečju »srednje« zadovoljni. Direktorji OK-jev pa so s strokovno pomočjo pristojne OOK nekoliko bolj zadovoljni - povprečna ocena zadovoljstva se namreč nahaja na meji med ocenama 3 in 4.

Strokovni delavci in direktorji OK-jev si v okviru strokovne pomoči želijo: (1) Več povezovanja, sodelovanja in izmenjave izkušenj; (2) več vključevanja OK-jev v mednarodne ali državne projekte in (3) več izobraževanja ali delavnic s strani OOK. Petina strokovnih delavcev v OK-jih in četrtnina direktorjev OK-jev v okviru strokovne pomoči ne pogreša ničesar.

TRETJA POSEBNA NALOGA

Strokovni delavci v OK-jih sodelovanje z OOK-ji pri koordinaciji izvajanja posameznih aktivnosti v sklopu tretje naloge v povprečju ocenjujejo kot »srednje«. V povprečju z najvišjimi ocenami ocenjujejo sodelovanje pri digitalizaciji domoznanskega gradiva in sodelovanje pri dostopanju do domoznanskega gradiva. Strokovni delavci v OOK-jih pa sodelovanje na vseh področjih v okviru tretje posebne naloge ocenjujejo s pomembno višjimi povprečnimi ocenami, ki kažejo na »dobro« sodelovanje. Izjema je le ocena sodelovanja pri koordinaciji seznanjanja uporabnikov in javnosti o domoznanskem gradivu. Ta vidik strokovni delavci v OK-jih in OOK-jih v povprečju ocenjujejo z najnižjimi ocenami, kar kaže na »srednje dobro« sodelovanje. Po navedbah direktorjev OK-jev OK-ji pri koordinaciji posameznih aktivnosti v sklopu tretje naloge »redko« sodelujejo z OOK-ji (najpogosteje pri obdelavi in digitalizaciji domoznanskega gradiva, najredkeje pa pri seznanjanju uporabnikov in javnosti o domoznanskem gradivu). Po drugi strani pa OOK-ji po navedbah direktorjev OOK-jev bistveno pogosteje sodelujejo z OK-ji pri koordinaciji posameznih aktivnostih (najpogosteje pri dostopanju do domoznanskega gradiva ter pri digitalizaciji in zbiranju domoznanskega gradiva, najredkeje pa pri hranjenju domoznanskega gradiva in seznanjanju uporabnikov).

Strokovni delavci in direktorji OK-jev koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva s strani pristojnih OOK-jev v povprečju ocenjujejo s srednjo (nevtralno oceno). Strokovni delavci in direktorji OOK-jev pa tovrstno koordinacijo s strani OOK-jev za OK-je v povprečju ocenjujejo kot »dobro«, torej pomembno bolje kot zaposleni v OK-jih.

Skoraj 40 odstotkov strokovnih delavcev v OK-jih se je doslej glede domoznanske dejavnosti že obrnilo po pomoč na pristojne OOK. Med strokovnimi delavci v OOK-jih pa je takih, ki bi se doslej glede tega obrnili na pomoč na OK-je, le slabih 30 odstotkov. Tisti, ki so v zvezi z domoznanskim gradivom že iskali pomoč (bodisi pri OK-jih bodisi pri OOK-jih), so kot razlog največkrat izpostavili (1) digitalizacijo, (2) seznanjanje uporabnikov z drugimi domoznanskimi zbirkami ter (3) bibliografsko obdelavo domoznanskega gradiva v sistemu COBISS.

Pri digitalizaciji domoznanskega gradiva sodeluje slaba četrtnina vseh anketiranih strokovnih delavcev. Več kot polovica strokovnih delavcev navaja, da je digitalizirano domoznansko gradivo dostopno na Digitalni knjižnici Slovenije in na portalu Kamra. Skoraj 30 odstotkov jih je navedlo še spletne strani oz. portale posameznih knjižnic. Večina strokovnih delavcev meni, da bi bilo potrebno uporabnike in javnost z domoznansko zbirko seznanjati z objavo na domačih straneh knjižnic na območju oz. z objavo v lokalnih medijih. Po drugi strani pa največ direktorjev meni, da bi bilo uporabnike potrebno seznanjati preko zaposlenih v knjižnicah ter s predstavitvami za uporabnike in javnost v okviru posebnih prireditev.

3. REZULTATI

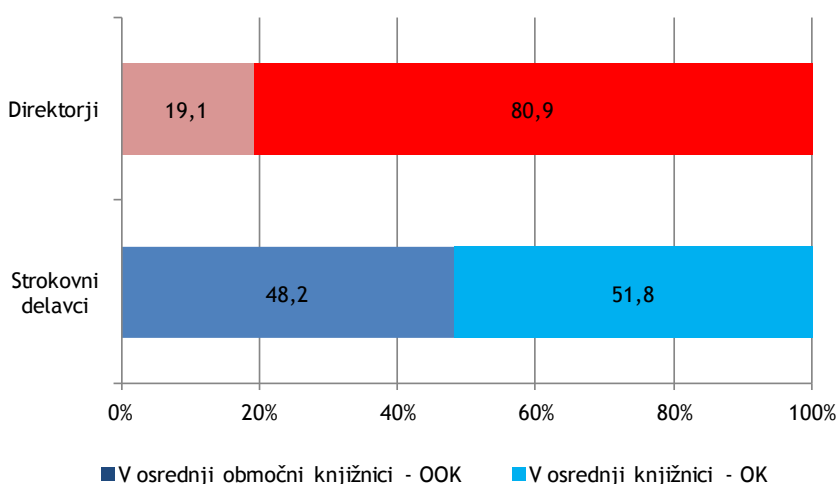
3.1. POZNAVANJE POSEBNIH NALOG OOK IN OCENA NJIHOVEGA PRISPEVKA H KAKOVOSTI STORITEV ZA UPORABNIKE

V raziskavi je sodelovalo 226 strokovnih delavcev in 47 direktorjev splošnih knjižnic. Približna polovica anketiranih strokovnih delavcev je zaposlena v OOK-jih, polovica pa v OK-jih. Vprašalnik je izpolnilo 9 od desetih direktorjev OOK-jev in 38 direktorjev OK-jev.

TABELA 2. V KATERI OD SPLOŠNIH KNJIŽNIC STE ZAPOSLENI?

	STROKOVNI DELAVCI		DIREKTORJI	
	F	%	F	%
V osrednji območni knjižnici - OOK	109	48,2	9	19,1
V osrednji knjižnici - OK	117	51,8	38	80,9
Skupaj	226	100,0	47	100,0

Slika 1. V kateri od splošnih knjižnic ste zaposleni?

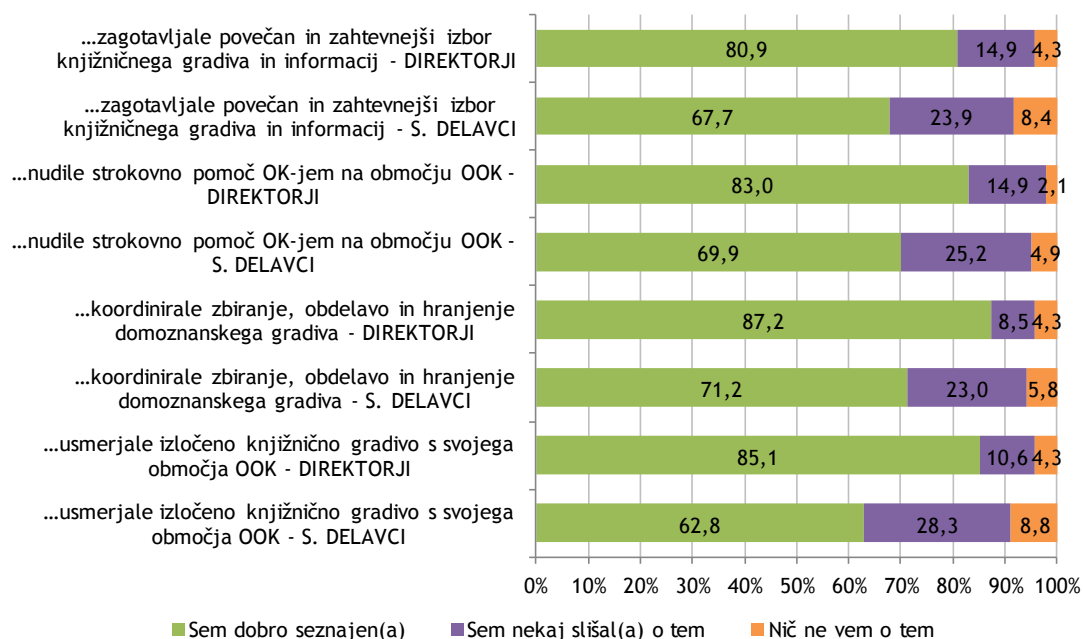
Najprej smo preverili v kolikšni meri so anketiranci seznanjeni z izvajanjem vsake od štirih posebnih nalog OOK. Tisti, ki o posamezni nalogi nič ne vedo, so preskočili vsa nadaljnja vprašanja, ki so se nanašala na to nalogo.

S prvo in drugo nalogo je dobro seznanjenih dobrih 80 odstotkov direktorjev ter dobri dve tretjini strokovnih delavcev. Pri tretji nalogi je odstotek dobro seznanjenih še nekoliko višji - tako med direktorji (87,2 %) kot med strokovnimi delavci (71,2 %). Pri četrti nalogi pa je razkorak med odstotki dobro seznanjenih direktorjev in strokovnih delavcev največji - z usmerjanjem izločenega knjižničnega gradiva z območja je dobro seznanjenih kar 85 odstotkov direktorjev in »samo« dobrih 60 odstotkov anketiranih strokovnih delavcev. Med anketiranimi direktorji sta največ dva takšna, ki s posamezno nalogo sploh nista seznanjena, medtem ko je med strokovnimi delavci ta delež nekoliko višji. Skoraj desetina strokovnih delavcev namreč ničesar ne ve o zagotavljanju povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij ali o usmerjanju izločenega knjižničnega gradiva z območja.

TABELA 3. PRAVILNIK NALAGA OOK-JEM IZVAJANJE ŠTIRIH POSEBNIH NALOG. KAKO DOBRO STE SEZNANJENI S TEM, DA NAJ BI OOK...?

		STROKOVNI DELAVCI		DIREKTORJI	
		F	%	F	%
...zagotavljalje povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij	Sem dobro seznanjen(a)	153	67,7	38	80,9
	Sem nekaj slišal(a) o tem	54	23,9	7	14,9
	Nič ne vem o tem	19	8,4	2	4,3
	Skupaj	226	100,0	47	100
...nudile strokovno pomoč OK-jem na območju OOK	Sem dobro seznanjen(a)	158	69,9	39	83
	Sem nekaj slišal(a) o tem	57	25,2	7	14,9
	Nič ne vem o tem	11	4,9	1	2,1
	Skupaj	226	100,0	47	100
...koordinirale zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva	Sem dobro seznanjen(a)	161	71,2	41	87,2
	Sem nekaj slišal(a) o tem	52	23,0	4	8,5
	Nič ne vem o tem	13	5,8	2	4,3
	Skupaj	226	100,0	47	100
...usmerjale izločeno knjižnično gradivo s svojega območja OOK	Sem dobro seznanjen(a)	142	62,8	40	85,1
	Sem nekaj slišal(a) o tem	64	28,3	5	10,6
	Nič ne vem o tem	20	8,8	2	4,3
	Skupaj	226	100,0	47	100

Slika 2. Pravilnik nalaga OOK-jem izvajanje štirih posebnih nalog. Kako dobro ste seznanjeni s tem, da naj bi OOK...?

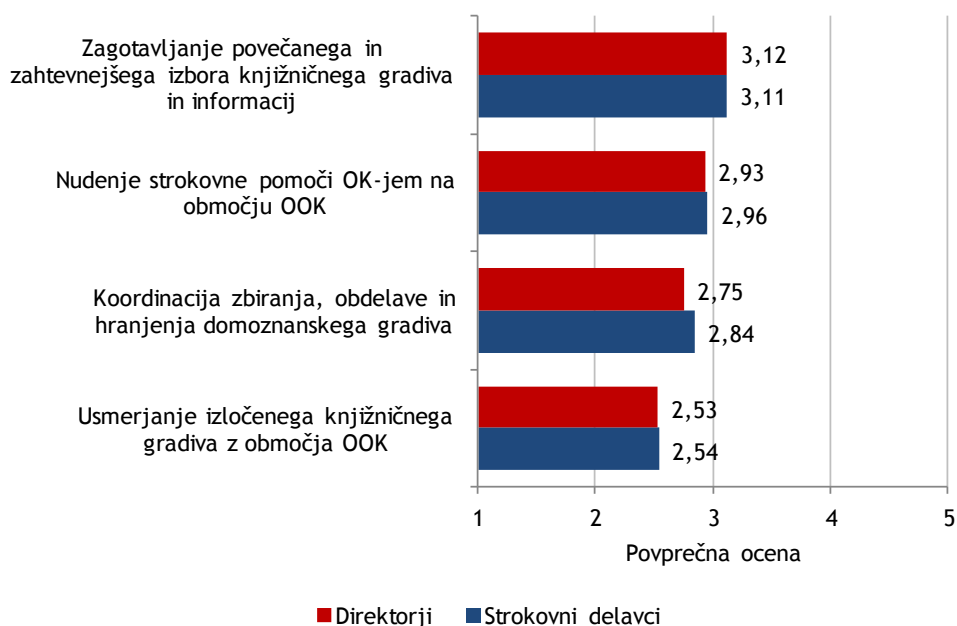
Pri direktorjih in strokovnih delavcih v OK-jih smo preverili, koliko so njihove knjižnice pridobile na kakovosti storitev za uporabnike z vzpostavitvijo sistema OOK-jev. Direktorji in strokovni delavci so glede tega skoraj povsem enotni - povprečne ocene obeh skupin anketirancev se namreč pri nobeni izmed štirih nalog pomembno ne razlikujejo. Anketiranci menijo, da so njihove knjižnice največ pridobile pri zagotavljanju povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij, nekoliko manj pa pri nujenju strokovne pomoči in pri koordinaciji zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva.

Povprečne ocene pri prvih treh nalogah ustrezajo oceni 3 (srednja, nevtralna ocena), kar pomeni, da so knjižnice z vzpostavitvijo sistema OOK-jev po mnenju anketirancev pri teh nalogah srednje pridobile. Najmanj pa so knjižnice z vzpostavitvijo sistema OOK-jev pridobile s četrto nalogo, torej z usmerjanjem izločenega knjižničnega gradiva z območja OOK. Povprečna ocena se namreč tako pri strokovnih delavcih kot pri direktorjih nahaja na meji med ocenama 2 in 3.

TABELA 4. KOLIKO JE VAŠA KNJIŽNICA PRIDOBILA NA KAKOVOSTI STORITEV ZA UPORABNIKE Z VZPOSTAVITVIJO SISTEMA OOK-JEV PRI IZVAJANJU VSAKE OD ŠTIRIH POSEBNIH NALOG OOK?

	STROKOVNI DELAVCI	DIREKTORJI
	M	M
Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij	3,11	3,12
Nudenje strokovne pomoči OK-jem na območju OOK	2,96	2,93
Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva	2,84	2,75
Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva z območja OOK	2,54	2,53

Slika 3. Koliko je vaša knjižnica pridobila na kakovosti storitev za uporabnike z vzpostavitvijo sistema OOK-jev pri izvajanju vsake od štirih posebnih nalog OOK?

3.2. ZAGOTAVLJANJE POVEČANEGA IN ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA TER ODPIS IN USMERJANJE IZLOČENEGA GRADIVA

Dobra petina (22,1 %) strokovnih delavcev meni, da je prva posebna naloga povezana z zagotavljanjem dostopa da gradiva, ki ga OK bodisi zaradi višje cene ali manjšega povpraševanja ne morejo zagotoviti. Podoben delež strokovnih delavcev v to nalogo uvršča še (oddaljeni) dostop do elektronskih virov, elektronskih baz podatkov in podatkovnih zbirk (20,4 %) ter zagotavljanje večjega in zahtevnejšega nabora strokovne literature (19,5 %). Po pogostosti navedb sledijo še: informiranje o gradivu oz. o nabavi zahtevnejšega gradiva (12,8 %), zagotavljanje tuje literature oz. literature v tujih jezikih (11,1 %) ter brezplačna medknjižnična izposoja (10,2 %). Kar petina (20,4 %) anketiranih strokovnih delavcev ni znala odgovoriti na vprašanje.

Tudi direktorji po drugi strani prvo posebno nalogo v največji meri povezujejo z zagotavljanjem dostopa da gradiva, ki ga OK-ji ne morejo zagotoviti (44,7 %) in z zagotavljanjem dostopa do elektronskih virov, elektronskih baz podatkov in podatkovnih zbirk (31,9 %) - vrstni red je sicer enak kot pri strokovnih delavcih, vendar pa sta deleža odgovorov bistveno višja. Po drugi strani pa direktorji v pomembno manjši meri kot strokovni delavci prvo posebno nalogo povezujejo z zagotavljanjem strokovne literature (8,5 %) ter z informiranjem o gradivu oz. o nabavi zahtevnejšega gradiva (6,4 %). Poleg tega pa je med direktorju tudi bistveno manjši delež takih, ki na vprašanje niso znali odgovoriti (6,4 %).

TABELA 5. KAJ PO VAŠEM STROKOVNEM MNENJU SODI V NALOGO ZAGOTAVLJANJA POVEČANEGA IN ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IN INFORMACIJ S STRANI OOK?

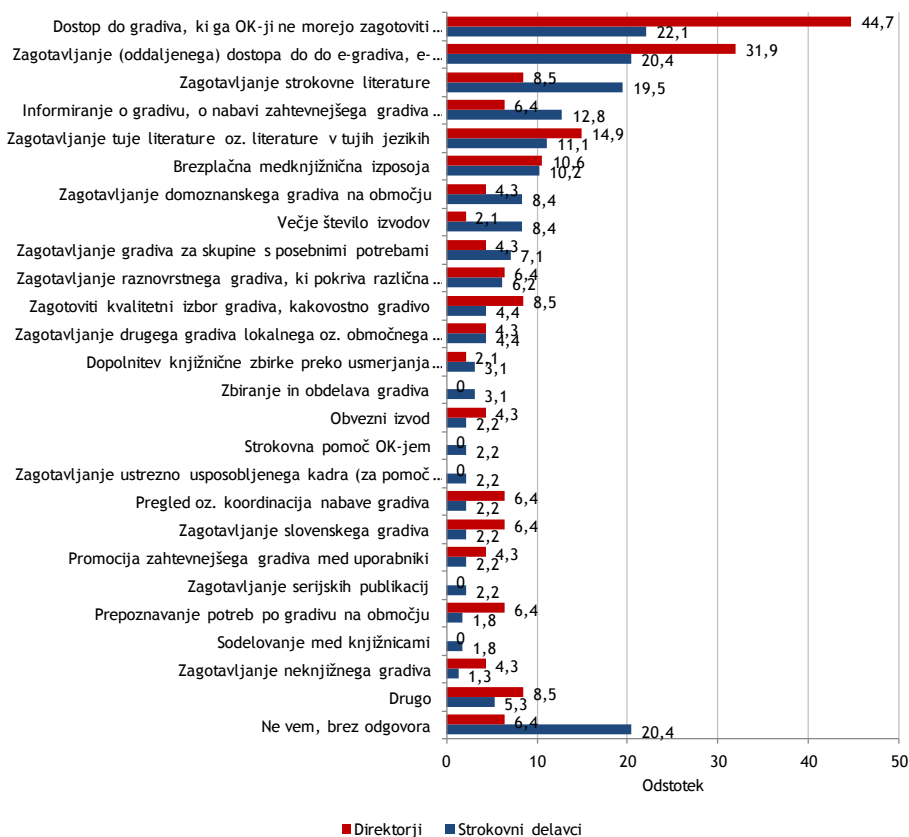
	STROKOVNI DELAVCI		DIREKTORJI	
	F	%	F	%
Dostop do gradiva, ki ga OK-ji ne morejo zagotoviti (dražje in zahtevnejše gradivo)	50	22,1	21	44,7
Zagotavljanje (oddaljenega) dostopa do e-gradiva, e-baz podatkov in podatkovnih zbirk	46	20,4	15	31,9
Zagotavljanje strokovne literature	44	19,5	4	8,5
Informiranje o gradivu, o nabavi zahtevnejšega gradiva (med knjižnicami)	29	12,8	3	6,4
Zagotavljanje tuje literature oz. literature v tujih jezikih	25	11,1	7	14,9
Brezplačna medknjižnična izposoja	23	10,2	5	10,6
Večje število izvodov	19	8,4	1	2,1
Zagotavljanje domoznanskega gradiva na območju	19	8,4	2	4,3
Zagotavljanje gradiva za skupine s posebnimi potrebami	16	7,1	2	4,3
Zagotavljanje raznovrstnega gradiva, ki pokriva različna področja in dejavnosti	14	6,2	3	6,4
Zagotavljanje drugega gradiva lokalnega oz. območnega značaja	10	4,4	2	4,3
Zagotoviti kvalitetni izbor gradiva, kakovostno gradivo	10	4,4	4	8,5
Zbiranje in obdelava gradiva	7	3,1	0	0,0
Dopolnitev knjižnične zbirke preko usmerjanja odpisanega gradiva	7	3,1	1	2,1
Zagotavljanje serijskih publikacij	5	2,2	0	0,0
Promocija zahtevnejšega gradiva med uporabniki	5	2,2	2	4,3
Zagotavljanje slovenskega gradiva	5	2,2	3	6,4
Pregled oz. koordinacija nabave gradiva	5	2,2	3	6,4

	STROKOVNI DELAVCI		DIREKTORJI	
	F	%	F	%
Zagotavljanje ustrezno usposobljenega kadra (za pomoč uporabnikom)	5	2,2	0	0,0
Strokovna pomoč OK-jem	5	2,2	0	0,0
Obvezni izvod	5	2,2	2	4,3
Sodelovanje med knjižnicami	4	1,8	0	0,0
Prepoznavanje potreb po gradivu na območju	4	1,8	3	6,4
Zagotavljanje neknjižnega gradiva	3	1,3	2	4,3
Drugo	12	5,3	4	8,5
Ne vem, brez odgovora	46	20,4	3	6,4

Opomba: seštevek odstotkov je višji od 100, ker je bilo možnih več odgovorov.

Drugo: STROKOVNI DELAVCI - OOK naj bi predvsem koordinirale in usmerjale naloge ostalih splošnih knjižnic na svojem območju; Spremljanje dogajanja na knjižnem trgu; Povezovanje območnih knjižnic in sodelovanje z njimi; Zahtevnejše informacije razumem kot iskanje gradiva tudi po katalogih knjižnic v tujini, iskanje ali omogočanje iskanja pri ponudnikih elektronskih gradiv (ebscohost...) in poenostavljena medknjižnična izposoja s tujino; Gradivo trajnejše vrednosti, ki služi povišanju splošne izobraženosti uporabnikov knjižnic, ipd; DIREKTORJI - OOK naj bi nudila vse informacije v zvezi z nakupom, strokovno obdelavo in financiranje teh gradiv; Predstavljam si depoziturno knjižnico odpisanih knjig. Edina služba, ki jo dojemam kot pomoč pri nabavi kvalitetnega gradiva pa je Center za mladinsko književnost, sicer smatram knjižničarje za kompetentne; Zagotavljanje referenčnega gradiva; Menim, da bi morali pri tej točki knjižnicam pustiti popolnoma proste roke in zaupati v njihovo strokovnost.

Slika 4. Kaj po vašem strokovnem mnenju sodi v nalogo zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij s strani OOK?

V procesu zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij pogosto sodeluje slaba četrtnina (23,7 %) anketiranih strokovnih delavcev; slaba

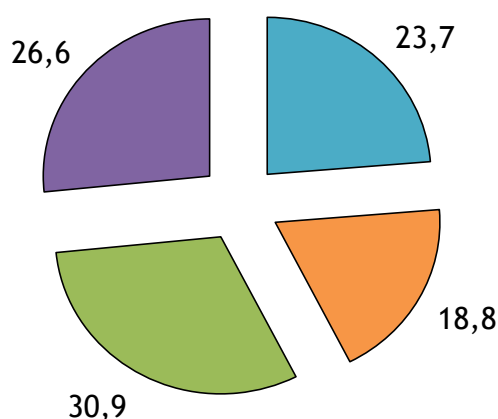
■ INTERSTAT

petina (18,8 %) strokovnih delavcev včasih sodeluje, medtem ko slaba tretjina (30,9 %) v tem procesu redko sodeluje. Skoraj tri četrtine anketiranih strokovnih delavcev torej v procesu zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij vsaj občasno sodeluje. Strokovnih delavcev, ki v tem procesu sploh ne sodelujejo, je namreč le dobra četrtina (26,6 %). Po drugi strani pa je delež direktorjev, ki se aktivno vključujejo v ta proces, pričakovano precej nižji. Takih je namreč le slaba tretjina (31,1 %) vseh anketiranih direktorjev.

TABELA 6. ALI TUDI VI AKTIVNO SODELUJETE V PROCESU ZAGOTAVLJANJA POVEČANEGA IN ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IN INFORMACIJ MED OOK IN OK?

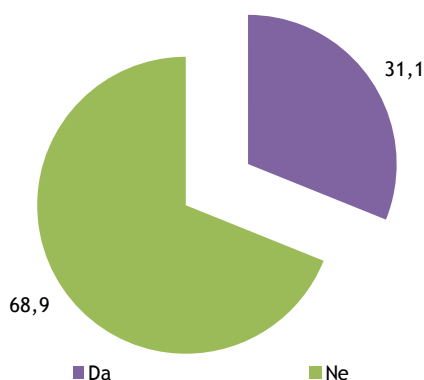
	STROKOVNI DELAVCI		DIREKTORJI	
	F	%	F	%
DA, pogosto (vsaj enkrat tedensko)	49	23,7	14	31,1
DA, včasih (vsaj enkrat mesečno)	39	18,8		
DA, redko (nekajkrat letno ali redkeje)	64	30,9		
NE, nikoli	55	26,6	31	68,9
Skupaj	207	100,0	45	100,0

Slika 5. Ali tudi vi aktivno sodelujete v procesu zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij med OOK in OK? - STROKOVNI DELAVCI

- DA, pogosto (vsaj enkrat tedensko)
- DA, včasih (vsaj enkrat mesečno)
- DA, redko (nekajkrat letno ali redkeje)
- NE, nikoli

Slika 6. Ali tudi vi aktivno sodelujete v procesu zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij med OOK in OK? - DIREKTORJI

Pri naslednjem vprašanju so morali anketiranci področja, ki po Pravilniku sodijo v nalogo zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij, razvrstiti po pomembnosti, in sicer od najmanj do najbolj pomembnega, pri čemer so morali sedmim različnim področjem pripisati različne range. Rang 1 so pripisali tistemu področju, ki je po njihovem mnenju najpomembnejše, rang 7 pa tistemu, za katerega menijo, da je najmanj pomembno. Pri analizi rezultatov smo nato vrednosti obrnili, tako da višji povprečni rang odraža večjo pomembnost. Na osnovi podatkov strokovnih sodelavcev je mogoče teh 7 področij nekako razvrstiti v tri skupine. Na osnovi najvišjega povprečnega ranga (4,51) lahko razberemo, da strokovni delavci največjo pomembnost pripisujejo zahtevnejšemu izboru leposlovnega in strokovnega knjižnega gradiva. Sledijo uradne publikacije, splošni in strokovni priročniki in drugo referenčno gradivo ter tuja literatura. Ta tri področja imajo skoraj identične povprečne range, torej po pomembnosti sodijo skupaj. Zadnjo skupino z najnižjimi povprečnimi rangi pa tvorijo podatkovne zbirke in dostop na daljavo, brezplačna medknjižnična izposoja ter polpublicirano in neknjižno gradivo.

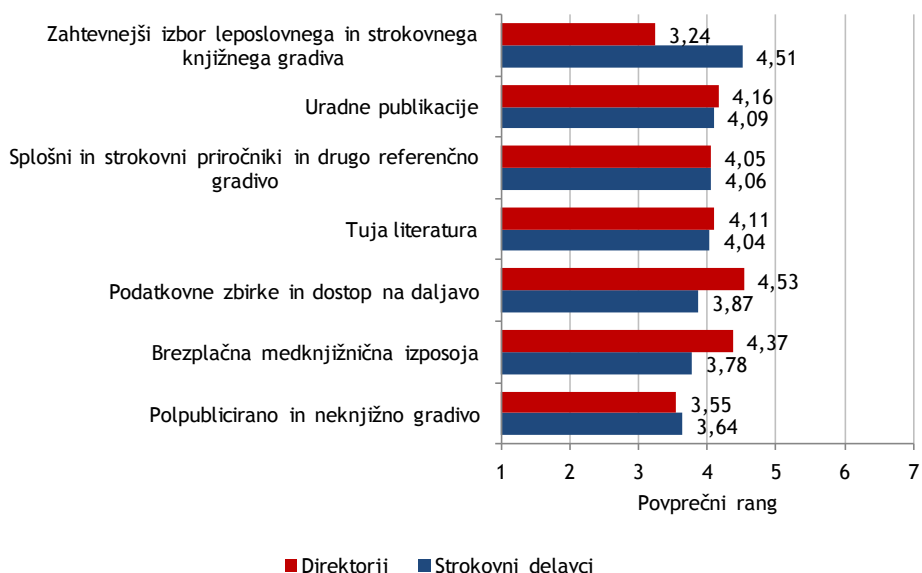
Podatki, pridobljeni s strani direktorjev, pa so nekoliko drugačni. Oni kot najbolj pomembni vidijo področji, ki po mnenju strokovnih delavcev sodita v skupino najmanj pomembnih. To so podatkovne zbirke in dostop na daljavo ter brezplačna medknjižnična izposoja. Glede pomembnosti uradnih publikacij, splošnih in strokovnih priročnikov ter tuje literature med strokovnimi delavci in direktorji ni bistvenih razlik. Bistvena pa je razlika pri pomembnosti zahtevnejšega izbora leposlovnega in strokovnega knjižnega gradiva. Strokovni delavci namreč to področje smatrajo za najbolj pomembno, direktorji pa za najmanj pomembno.

TABELA 7. KATERA PODROČJA SO PO VAŠEM MNENJU NAJPOMEMBNEJŠA ZA UPORABNIKE?

	STROKOVNI DELAVCI (n = 181)	DIREKTORJI (n = 38)
	Povprečni rang	Povprečni rang
Zahtevnejši izbor leposlovnega in strokovnega knjižnega gradiva	4,51	3,24
Polpublicirano in neknjižno gradivo	3,64	3,55
Uradne publikacije	4,09	4,16
Splošni in strokovni priročniki in drugo referenčno gradivo	4,06	4,05
Tuja literatura	4,04	4,11
Podatkovne zbirke in dostop na daljavo	3,87	4,53
Brezplačna medknjižnična izposoja	3,78	4,37

Opomba: anketiranci so morali navedena področja razvrstiti od najpomembnejšega (rang 1) do najmanj pomembnega (rang 7). Pred analizo smo vrednosti obrnili, tako da višji povprečni rang pomeni večjo pomembnost.

Slika 7. Katera področja so po vašem mnenju najpomembnejša za uporabnike?

Opomba: Višji povprečni rang pomeni večjo pomembnost.

Anketiranci, ki vsaj občasno sodelujejo v procesu zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij, so nato ocenili še različne elemente, ki se nanašajo na izvajanje prve naloge. Uporabili so petstopenjsko ocenjevalno lestvico, kjer je ocena 1 pomenila »zelo slabo«, ocena 5 pa »zelo dobro«. Višja povprečna ocena tako odraža bolj pozitivno mnenje glede posameznega elementa.

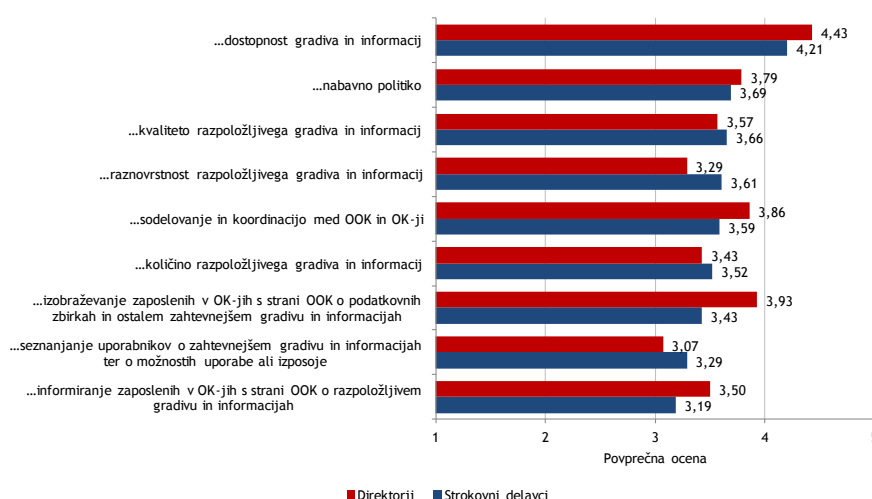
Strokovni delavci kot najbolj pozitiven element izvajanja prve naloge vidijo dostopnost gradiva in informacij, ki ga omogočata medknjižnična izposoja in dostop na daljavo. Povprečna ocena ustreza oceni 4, ki pomeni »dobro«. Sledijo nabavna politika, kvaliteta razpoložljivega gradiva in informacij, raznovrstnost razpoložljivega gradiva in informacij ter sodelovanje in koordinacija med OOK in OK-ji. Pri teh elementih so povprečne ocene sicer nekoliko nižje, vendar se še vedno nagibajo proti oceni 4. Mnenje glede količine razpoložljivega gradiva in informacij je nekako na meji med ocenama 3 in 4. Preostale tri elemente, torej izobraževanje zaposlenih v OK-jih s strani OOK o podatkovnih zbirkah, seznanjanje uporabnikov o zahtevnejšem gradivu in informacijah ter informiranje zaposlenih v OK-jih s strani OOK, pa so strokovni delavci povprečju ocenili z najnižjimi ocenami. Povprečne ocene teh treh elementov namreč ustrezajo oceni 3, ki pomeni »srednje«.

Podatki, pridobljeni s strani direktorjev, se ponovno nekoliko razlikujejo od podatkov, dobljenih s strani strokovnih delavcev. Tudi direktorji najbolj pozitivno ocenjujejo elemente dostopnosti gradiva in informacij, s to razliko, da je njihova povprečna ocena še bistveno višja od povprečne ocene strokovnih delavcev. Poleg tega so direktorji kot bistveno bolj pozitivne ocenili še elemente izobraževanja zaposlenih v OK-jih s strani OOK o podatkovnih zbirkah, sodelovanje in koordinacijo med OOK in OK-ji ter informiranje zaposlenih v OK-jih s strani OOK o razpoložljivem gradivu in informacijah. Bistveno slabše pa so po drugi strani ocenili elementa raznovrstnosti razpoložljivega gradiva in informacij ter seznanjanja uporabnikov o zahtevnejšem gradivu in informacijah o zahtevnejšem gradivu in informacijah.

TABELA 8. KAKO OCENJUJETE NASLEDNJE ELEMENTE ZAGOTAVLJANJA POVEČANEGA IN ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IN INFORMACIJ NA OBMOČJU OOK?

	STROKOVNI DELAVCI (n = 139)	DIREKTORJI (n = 14)
	M	M
...nabavno politiko	3,69	3,79
...sodelovanje in koordinacijo med OOK in OK-ji	3,59	3,86
...količino razpoložljivega gradiva in informacij	3,52	3,43
...kvaliteto razpoložljivega gradiva in informacij	3,66	3,57
...raznovrstnost razpoložljivega gradiva in informacij	3,61	3,29
...informiranje zaposlenih v OK-jih s strani OOK o razpoložljivem gradivu in informacijah	3,19	3,50
...izobraževanje zaposlenih v OK-jih s strani OOK o podatkovnih zbirkah in ostalem zahtevnejšem gradivu in informacijah	3,43	3,93
...seznanjanje uporabnikov o zahtevnejšem gradivu in informacijah ter o možnostih uporabe ali izposoje	3,29	3,07
...dostopnost gradiva in informacij (npr. medknjižnična izposoja, dostop na daljavo...)	4,21	4,43

Slika 8. Kako ocenjujete naslednje elemente zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij na območju OOK?

Anketiranci so morali v nadaljevanju oceniti še strinjanje z nekaj trditvami o izvajanju prve naloge. Uporabili so petstopenjsko ocenjevalno lestvico, kjer je ocena 1 pomenila »sploh se ne strinjam«, ocena 5 pa je pomenila »popolnoma se strinjam«. Višja povprečna ocena torej kaže na večje strinjanje s posamezno trditvijo.

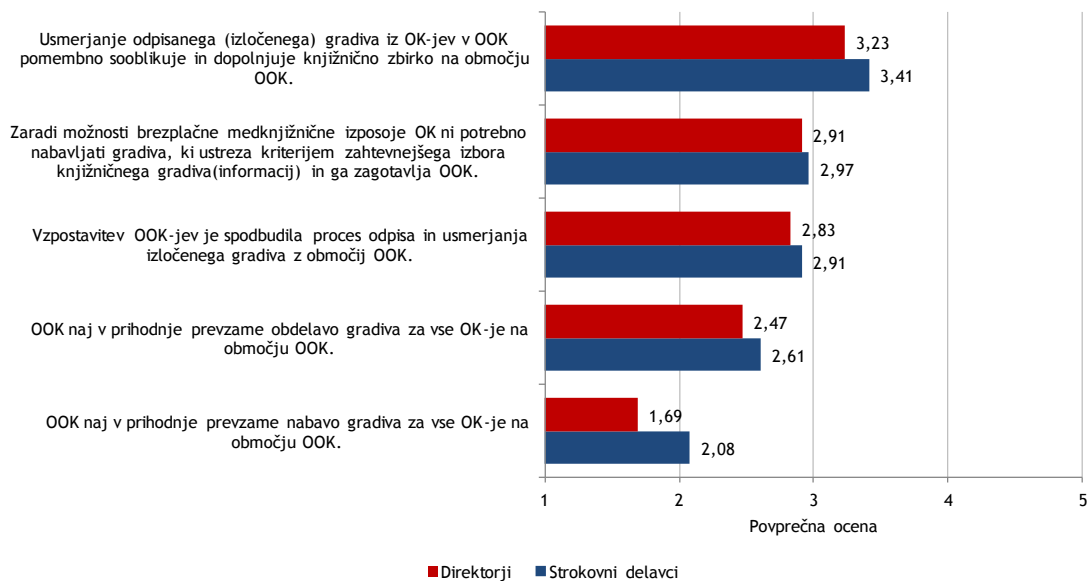
Anketirani strokovni delavci se v največji meri strinjajo s trditvijo, da usmerjanje odpisanega (izločenega) gradiva iz OK-jev v OOK pomembno sooblikuje in dopolnjuje knjižnično zbirko na območju OOK. Kljub temu pa povprečna ocena pri tej trditvi ustreza oceni 3, kar označuje srednjo stopnjo strinjanja. Nekoliko manjša je stopnja strinjanja s trditvama, da OK-jem zaradi brezplačne medknjižnične izposoje ni potrebno nabavljati gradiva, ki sodi v zahtevnejši izbor oz. da je vzpostavitev OOK-jev spodbudila proces odpisa in usmerjanja izločenega gradiva z območij OOK. Povprečni oceni pri teh dveh trditvah prav tako kažeta na srednjo stopnjo strinjanja. V bistveno manjši meri pa so strokovni delavci naklonjeni možnosti, da bi OOK-ji v prihodnje prevzeli obdelavo gradiva za vse OK-je na območju OOK. Povprečna stopnja strinjanja s to trditvijo se namreč nahaja nekako na meji med ocenama 2 in 3 in že nekoliko gravitira na negativni pol ocenjevalne lestvice. Še bolj negativno pa je mnenje strokovnih delavcev glede možnosti, da bi OOK-ji v prihodnje prevzeli nabavo gradiva za vse OK-je na območju. Strokovni delavci se s tem ne strinjajo - povprečna ocena namreč ustreza oceni 2.

Mnenje direktorjev o naštetih trditvah je precej podobno mnenju strokovnih delavcev. Večje razhajanje opazimo le pri strinjanju s trditvijo glede prevzema nabave gradiva s strani OOK-jev za celotno območje OOK. Direktorji se namreč s to trditvijo strinjajo v bistveno manjši meri kot strokovni delavci.

TABELA 9. NAŠTELI VAM BOMO NEKAJ TRDITEV, VI PA PRI VSAKI OCENITE, V KOLIKŠNI MERI SE Z NJO/NJIMI STRINJATE.

	STROKOVNI DELAVCI (n = 169)	DIREKTORJI (n = 42)
	M	M
Zaradi možnosti brezplačne medknjižnične izposoje OK ni potrebno nabavljati gradiva, ki ustreza kriterijem zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva(informacij) in ga zagotavlja OOK.	2,97	2,91
OOK naj v prihodnje prevzame nabavo gradiva za vse OK-je na območju OOK.	2,08	1,69
OOK naj v prihodnje prevzame obdelavo gradiva za vse OK-je na območju OOK.	2,61	2,47
Usmerjanje odpisanega (izločenega) gradiva iz OK-jev v OOK pomembno sooblikuje in dopolnjuje knjižnično zbirko na območju OOK.	3,41	3,23
Vzpostavitev OOK-jev je spodbudila proces odpisa in usmerjanja izločenega gradiva z območij OOK.	2,91	2,83

Slika 9. Našteli vam bomo nekaj trditev, vi pa pri vsaki ocenite, v kolikšni meri se z njo/njimi strinjate.

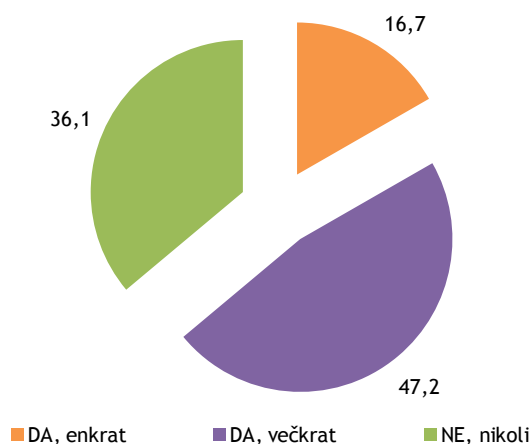

Slaba polovica (47,2 %) anketiranih direktorjev OK-jev je pristojnemu OOK že večkrat predlagala nabavo gradiva ali podatkovnih zbirk za potrebe celotnega območja OOK. Slaba petina (16,7 %) jih je to storila enkrat, dobra tretjina (36,1 %) pa še nikoli.

TABELA 10. STE V VAŠI KNJIŽNICI ŽE KDAJ PREDLAGALI OOK NABAVO GRADIVA ALI PODATKOVNIH ZBIK ZA POTREBE CELOTNEGA OBMOČJA OOK?

	DIREKTORJI - OK	
	F	%
DA, enkrat	6	16,7
DA, večkrat	17	47,2
NE, nikoli	13	36,1
Skupaj	36	100,0

Slika 10. Ste v vaši knjižnici že kdaj predlagali OOK nabavo gradiva ali podatkovnih zbirk za potrebe celotnega območja OOK?

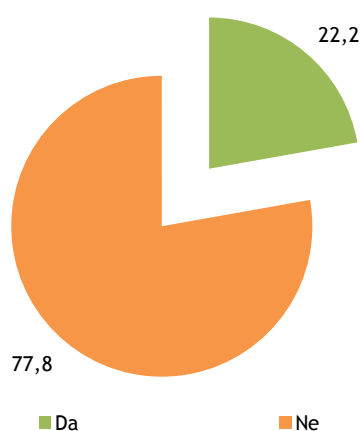

Pri direktorjih OK-jev smo nadalje preverili, ali se morda zaradi brezplačne medknjižnične izposoje redkeje odločajo za nakup lastnega knjižničnega gradiva, ki sodi v zahtevnejši izbor. Podatki kažejo, da to počne samo dobra petina (22,2 %) anketiranih direktorjev OK-jev.

TABELA 11. ALI SE ZARADI BREZPLAČNE MEDKNJIŽNIČNE IZPOSOJE, KI JO ZAGOTAVLJA OOK, V VAŠI KNJIŽNICI REDKEJE ODLOČATE ZA NAKUP LASTNEGA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA, KI USTREZA KRITERIJEM ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA?

	DIREKTORJI - OK	
	F	%
Da	8	22,2
Ne	28	77,8
Skupaj	36	100,0

Slika 11. Ali se zaradi brezplačne medknjižnične izposoje, ki jo zagotavlja OOK, v vaši knjižnici redkeje odločate za nakup lastnega knjižničnega gradiva, ki ustreza kriterijem zahtevnejšega izbora?

Potrebe po knjižničnem gradivu in informacijah, ki ustrezajo kriterijem zahtevnejšega izbora, po navedbah direktorjev v večini OK-jev (83,3 %) prepoznavaajo preko uporabnikov; v več kot polovici OK-jev (55,6 %) pa si pomagajo (še) s strokovno analizo okolja.

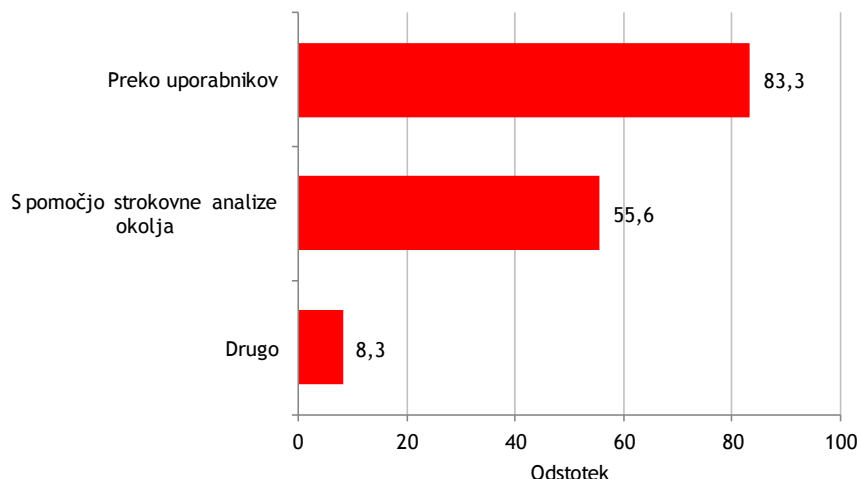
TABELA 12. KAKO V VAŠI KNJIŽNICI PREPOZNAVATE POTREBE PO KNJIŽNIČNEM GRADIVU IN INFORMACIJAH, KI USTREZAJO KRITERIJEM ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA?

	DIREKTORJI - OK (n = 36)	
	F	%
S pomočjo strokovne analize okolja	20	55,6
Preko uporabnikov	30	83,3
Drugo	3	8,3

Opombe: seštevek odstotkov je višji od 100, ker je bilo možnih več odgovorov.

Drugo: zahteve po medknjižnični izposoji, posvet s strokovnjaki posameznih področij, iz informacij preko drugih.

Slika 12. Kako v vaši knjižnici prepoznavaate potrebe po knjižničnem gradivu in informacijah, ki ustrezajo kriterijem zahtevnejšega izbora?

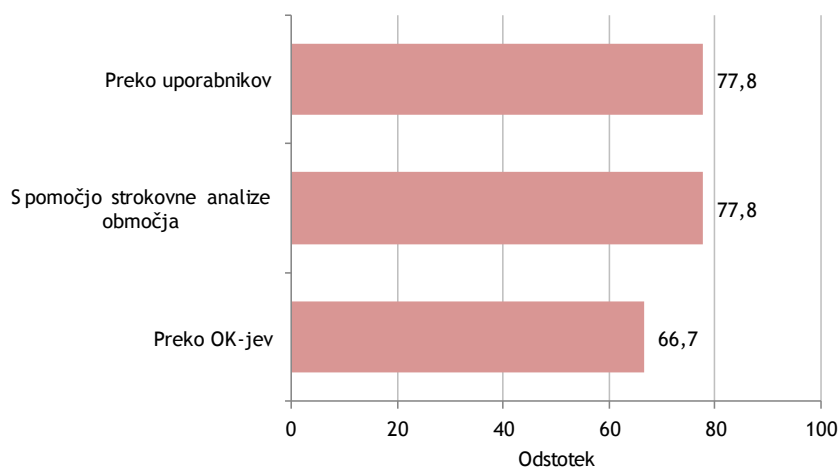
Način prepoznavanja potreb po gradivu in informacijah, ki ustrezajo zahtevnejšemu izboru, smo preverili tudi pri direktorjih OOK-jev. Večina OOK-jev (77,8 %) si po besedah direktorjev pomaga s strokovnimi analizami okolja in/ali z mnenjem uporabnikov. V dveh tretjinah OOK-jev pa potrebe prepoznavajo (tudi) s pomočjo OK-jev.

TABELA 13. KAKO V VAŠI KNJIŽNICI PREPOZNAVATE POTREBE PO KNJIŽNIČNEM GRADIVU IN INFORMACIJAH NA VAŠEM OBMOČJU OOK, KI USTREZAJO KRITERIJEM ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA?

	DIREKTORJI - OOK (n = 9)	
	F	%
S pomočjo strokovne analize območja	7	77,8
Preko uporabnikov	7	77,8
Preko OK-jev	6	66,7

Opomba: seštevek odstotkov je višji od 100, ker je bilo možnih več odgovorov.

Slika 13. Kako v vaši knjižnici prepoznavate potrebe po knjižničnem gradivu in informacijah na vašem območju OOK, ki ustrezajo kriterijem zahtevnejšega izbora?

3.3. STROKOVNA POMOČ KNJIŽNICAM NA OBMOČJU

Dobrih 40 odstotkov (41,2 %) strokovnih delavcev drugo posebno nalogo razume kot strokovno izobraževanje in svetovanjem knjižničarjem s strani OOK. Okrog 15 odstotkov strokovni delavcev meni, da v to nalogo sodijo še: pomoč pri obdelavi gradiva (17,3 %), informiranje o novostih in pomembnih informacijah glede knjižničarstva (15,5 %), pomoč pri nabavi gradiva in oblikovanju knjižnične zbirke (14,2 %) oz. pomoč na splošno (14,2 %). Slaba petina (18,6 %) strokovnih delavcev na to vprašanje ni znala odgovoriti.

Podobno kot strokovni delavci tudi največ direktorjev (44,7 %) meni, da je druga posebna naloga povezana s strokovnim izobraževanjem in svetovanjem knjižničarjem s strani OOK. Na drugo in tretje mesto po pogostosti navedb direktorji postavljajo reševanje strokovnih vprašanj (19,1 %) in svetovanje pri nabavi oz. uporabi IKT opreme/programov (14,9 %). V večji meri kot strokovni delavci direktorji strokovno pomoč povezujejo še s koordinacijo aktivnosti domoznanstva (12,8 %) in z razvijanjem in uvajanjem sodobnih informacijskih storitev (10,6 %).

TABELA 14. PRAVILNIK OOK-JEM V OKVIRU DRUGE NALOGE NALAGA NUDENJE STROKOVNE POMOČI KNJIŽNICAM NA OBMOČJU (OK-JEM). KAJ PO VAŠEM STROKOVNEM MNENJU (NE GLEDE NA PRAVILNIK) SODI V TO NALOGO?

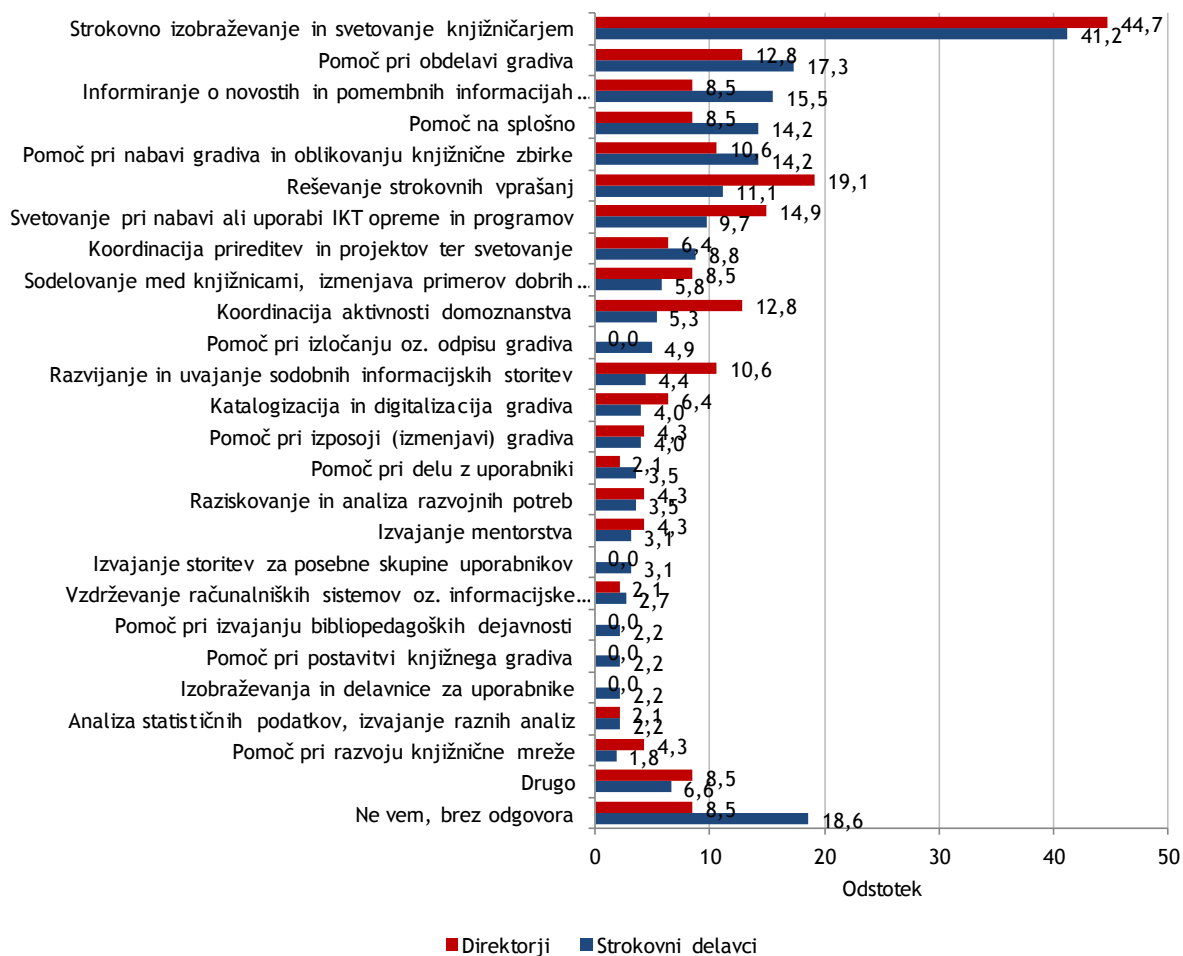
	STROKOVNI DELAVCI		DIREKTORJI	
	F	%	F	%
Strokovno izobraževanje in svetovanje knjižničarjem	93	41,2	21	44,7
Pomoč pri obdelavi gradiva	39	17,3	6	12,8
Informiranje o novostih in pomembnih informacijah glede knjižničarstva	35	15,5	4	8,5
Pomoč pri nabavi gradiva in oblikovanju knjižnične zbirke	32	14,2	5	10,6
Pomoč na splošno	32	14,2	4	8,5
Reševanje strokovnih vprašanj	25	11,1	9	19,1
Svetovanje pri nabavi ali uporabi IKT opreme in programov	22	9,7	7	14,9
Koordinacija prireditev in projektov ter svetovanje	20	8,8	3	6,4
Sodelovanje med knjižnicami, izmenjava primerov dobrih praks	13	5,8	4	8,5
Koordinacija aktivnosti domoznanstva	12	5,3	6	12,8
Pomoč pri izločanju oz. odpisu gradiva	11	4,9	0	0,0
Razvijanje in uvajanje sodobnih informacijskih storitev	10	4,4	5	10,6
Pomoč pri izposoji (izmenjavi) gradiva	9	4,0	2	4,3
Katalogizacija in digitalizacija gradiva	9	4,0	3	6,4
Raziskovanje in analiza razvojnih potreb	8	3,5	2	4,3
Pomoč pri delu z uporabniki	8	3,5	1	2,1
Izvajanje storitev za posebne skupine uporabnikov	7	3,1	0	0,0
Izvajanje mentorstva	7	3,1	2	4,3
Vzdrževanje računalniških sistemov oz. informacijske tehnologije	6	2,7	1	2,1
Analiza statističnih podatkov, izvajanje raznih analiz	5	2,2	1	2,1
Izobraževanja in delavnice za uporabnike	5	2,2	0	0,0
Pomoč pri postavitvi knjižnega gradiva	5	2,2	0	0,0
Pomoč pri izvajanju bibliopedagoških dejavnosti	5	2,2	0	0,0
Pomoč pri razvoju knjižnične mreže	4	1,8	2	4,3

	STROKOVNI DELAVCI		DIREKTORJI	
	F	%	F	%
Drugo	15	6,6	4	8,5
Ne vem, brez odgovora	42	18,6	4	8,5

Opombe: seštevek odstotkov je višji od 100, ker je bilo možnih več odgovorov.

Drugo: STROKOVNI DELAVCI - Vsi procesi v knjižnici; Predlagala bi kakšno predavanje o arhivih, ogled arhivov; Organizacija skupnih zahtevnih nalog, ki niso ekonomične samo za eno knjižnico. Vsebinska koordinacija pobud v regiji, ki zaradi sodelovanja dosežejo boljši učinek; Menim, da je to odvisno od vsake knjižnice posebej. Predvsem je tukaj pomembno sodelovanje; Dosledno upoštevanje pravilnika in vseskozi dostopnost; OOK niso kadrovske zmožne nuditi praktično nobene vsebinsko poznavalske pomoči o vsebinah gradiv, o delih trajnega pomena ... OOK preprosto nimajo zaposlenih javno priznanih str. poznavalcev vsebin gradiv področni in tudi ne zvrstno. obstoječe zbirke so formalistično, stihijsko oblikovane... izvede naj se posebna raziskava o načinu nabave in izgradnje zbirk - prevladuje brezkoncepten pristop, formalistično, naslovi na "ključ" po številu itd; Naloge so določene v Pravilniku; Pomoč pri dajanju mnenj ustanoviteljem; Zagotavljanje, oblikovanje in izvajanje knjižnične javne službe v primerljivih okvirih; Da pripravi strokovne temelje in na ta način pomaga OK-jem, da se delo ne podvaja in poteka na enak način; Od nabave, neposredno organiziranje in vodenje ter koordinacija dela med posameznimi resorji ipd.; DIREKTORJI - poleg nalog v pravilniku pogrešam knjižničarsko strokovno vizijo na državni ravni, ki bi jo potem razvijali tudi na nivoju regij, pravno, upravno, računovodsko pomoč, lahko tudi servis na državni ravni, možnost posvetovanja glede reševanja prostorske problematike; Sodelovanje pri izdelavi strategije splošnih knjižnic, z vključitvijo e-knjige v COBISS, pomoč pri vzpostavitvi mobilne tehnologije oz. storitev za uporabnike, vnos kulturnih spomenikov in dediščine v podpolje COBISS-a oz. dopolnitev sistema, ki bo urejal to področje, izvajanje restavratorskih storitev za knjižne kulturne spomenike; Gre za zelo širok in potencialno raztezljiv pojem zato menim, da je to kar je napisano v pravilniku kar ustrežna naloga; Predvsem prepoznavanje in priznavanje specifik posamezne OK in upoštevanje teh potreb.

Slika 14. Pravilnik OOK-jem v okviru druge naloge nalaga nudenje strokovne pomoči knjižnicam na območju (OK-jem). Kaj po vašem strokovnem mnenju (ne glede na pravilnik) sodi v to nalogo?

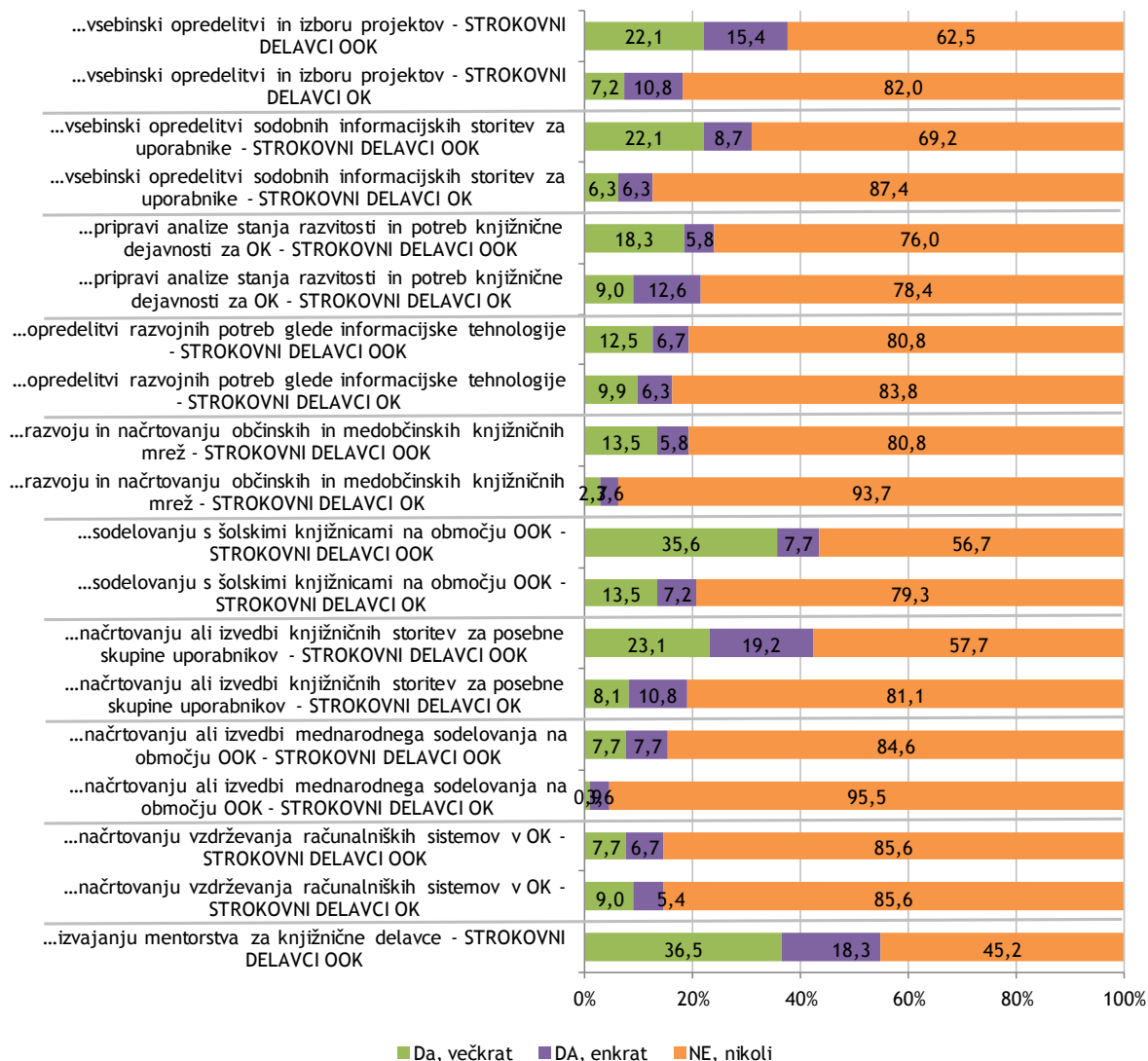
Preverili smo, kolikokrat so strokovni delavci v OK in OOK že sodelovali pri aktivnostih, ki sodijo v strokovno pomoč OK-jem s strani OOK. Velika večina oz. vsaj 80 odstotkov anketiranih strokovnih delavcev v OK-jih doslej še nikoli ni sodelovalo v kateri od naštetih aktivnosti. Ta delež je najnižji pri pripravi analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti za OK (78,4 %), najvišji pa pri načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja na območju OOK (95,5 %) in pri razvoju in načrtovanju občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež (93,7 %).

Po drugi strani pa pregled odgovorov strokovni delavcev v OOK-jih pokaže, da je pri slednji stopnja vključenosti v (nekatero) aktivnosti strokovne pomoči višja kot pri strokovnih delavcih v OK-jih. To še posebej velja za sodelovanje s šolskimi knjižnicami ter za načrtovanje ali izvedbo knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov. Pri obeh aktivnostih je doslej enkrat ali večkrat sodelovalo dobrih 40 odstotkov anketiranih strokovnih delavcev v OOK-jih. Večjo vključenosti strokovnih delavcev v OOK-jih (v primerjavi z vključenostjo strokovnih delavcev v OK-jih) opazimo še pri vsebinski opredelitvi in izboru projektov ter pri vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike. Poleg tega velja izpostaviti še, da je več kot polovica strokovnih delavcev v OOK-jih doslej enkrat ali večkrat sodelovala pri izvajanju mentorstva za knjižnične delavce začetnike ali študente bibliotekarstva.

TABELA 15. ALI STE VI OSEBNO ŽE KDAJ SODELOVALI Z OOK PRI...? ALI STE VI OSEBNO ŽE KDAJ NUDILI STROKOVNO POMOČ OK-JEM NA VAŠEM OBMOČJU PRI...?

		STROKOVNI DELAVCI - OK		STROKOVNI DELAVCI - OOK	
		F	%	F	%
...vsebinski opredelitvi in izboru projektov, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi	Da, večkrat	8	7,2	23	22,1
	DA, enkrat	12	10,8	16	15,4
	NE, nikoli	91	82,0	65	62,5
	Skupaj	111	100,0	104	100,0
...vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi	Da, večkrat	7	6,3	23	22,1
	DA, enkrat	7	6,3	9	8,7
	NE, nikoli	97	87,4	72	69,2
	Skupaj	111	100,0	104	100,0
...pripravi analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti za vašo OK	Da, večkrat	10	9,0	19	18,3
	DA, enkrat	14	12,6	6	5,8
	NE, nikoli	87	78,4	79	76,0
	Skupaj	111	100,0	104	100,0
...opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za posamezno območje OOK	Da, večkrat	11	9,9	13	12,5
	DA, enkrat	7	6,3	7	6,7
	NE, nikoli	93	83,8	84	80,8
	Skupaj	111	100,0	104	100,0
...razvoju in načrtovanju občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež	Da, večkrat	3	2,7	14	13,5
	DA, enkrat	4	3,6	6	5,8
	NE, nikoli	104	93,7	84	80,8
	Skupaj	111	100,0	104	100,0
...sodelovanju s šolskimi knjižnicami na območju OOK in skupnem razvoju bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake	Da, večkrat	15	13,5	37	35,6
	DA, enkrat	8	7,2	8	7,7
	NE, nikoli	88	79,3	59	56,7
	Skupaj	111	100,0	104	100,0
...načrtovanju ali izvedbi knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov	Da, večkrat	9	8,1	24	23,1
	DA, enkrat	12	10,8	20	19,2
	NE, nikoli	90	81,1	60	57,7
	Skupaj	111	100,0	104	100,0
...načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja na območju OOK	Da, večkrat	1	0,9	8	7,7
	DA, enkrat	4	3,6	8	7,7
	NE, nikoli	106	95,5	88	84,6
	Skupaj	111	100,0	104	100,0
...načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov v OK	Da, večkrat	10	9,0	8	7,7
	DA, enkrat	6	5,4	7	6,7
	NE, nikoli	95	85,6	89	85,6
	Skupaj	111	100,0	104	100,0
...izvajanju mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva	Da, večkrat			38	36,5
	DA, enkrat			19	18,3
	NE, nikoli			47	45,2
	Skupaj			104	100,0

Slika 15. Ali ste vi osebno že kdaj sodelovali z OOK pri...? Ali ste vi osebno že kdaj nudili strokovno pomoč OK-jem na vašem območju pri...?

Pri direktorjih pa smo preverili, kako pogosto posamezna knjižnica sodeluje pri izvajanju posameznih aktivnosti, ki sodijo v sklop strokovne pomoči. Direktorji so pogostost sodelovanja ocenili na štiristopenjski lestvici, kjer je ocena 1 pomenila »nikoli«, ocena 4 pa »pogosto«. Višja povprečna ocena torej pomeni večjo pogostost sodelovanja. Po navedbah direktorjev OK-jev OK-ji najpogosteje sodelujejo z OOK-ji pri: vsebinski opredelitvi in izboru projektov (1,97), vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike (1,94), načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov v OK-jih (1,87) in pri opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije (1,83). Kljub temu da našete štiri aktivnosti sodijo med najpogostejše aktivnosti OK-jev, pa srednje ocene ustrezajo oceni 2, kar kaže na »redko« sodelovanje. Povprečni oceni pogostosti sodelovanja pri razvoju in načrtovanju občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež (1,48) in pri sodelovanju s šolskimi knjižnicami (1,48) se nahajata ravno na meji med ocenama 1 in 2, medtem ko povprečni oceni pogostosti sodelovanja pri načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja (1,38) in izvajanju mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva (1,41) gravitirata k oceni 1, kar pomeni, da OK-ji pri teh dveh aktivnostih »nikoli« ne sodelujejo.

Po navedbah direktorjev OOK-jev pa OOK-ji bistveno pogosteje kot OK-ji sodelujejo pri vseh naštetih aktivnosti iz sklopa strokovne pomoči. Največjo razliko v smeri pogostejšega sodelovanja OOK-jev opazimo pri izvajanju mentorstva, opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije, sodelovanju s šolskimi knjižnicami ter pri načrtovanju ali izvedbi

knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov. Ne glede na primerjalno višje povprečne ocene pa se slednje pri večini aktivnosti še vedno gibljejo okrog ocene 2, kar kaže na »redko« sodelovanje. Izjemi sta le povprečni oceni pogostosti sodelovanja pri vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike (2,63) in pri opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije (2,63). Obe povprečni oceni se približujeta oceni 3, kar kaže na občasno sodelovanje. Povprečna ocena pogostosti sodelovanja pri načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov v OK-jih pa se nanaša ravno na meji med ocenama 2 in 3.

TABELA 16. KAKO POGOSTO VAŠA KNJIŽNICA SODELUJE Z OOK PRI...? KAKO POGOSTO VAŠA KNJIŽNICA SODELUJE Z OK-JI PRI...?

	DIREKTORJI - OK (n = 29)	DIREKTORJI - OOK (n = 7)
	M	M
...vsebinski opredelitvi in izboru projektov, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi	1,97	2,13
...vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi	1,94	2,63
...pripravi analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti za OK-je na vašem območju OOK	1,77	2,00
...opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za vaše območje OOK	1,83	2,63
...razvoju in načrtovanju občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež	1,48	1,88
...sodelovanju s šolskimi knjižnicami na območju OOK in skupnem razvoju bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake	1,48	2,25
...načrtovanju ali izvedbi knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov	1,64	2,38
...načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja na območju OOK	1,38	1,71
...načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov v OK-jih	1,87	2,50
...izvajanju mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva	1,41	2,29

Slika 16. Kako pogosto vaša knjižnica sodeluje z OOK pri...? Kako pogosto vaša knjižnica sodeluje z OK-ji pri...?

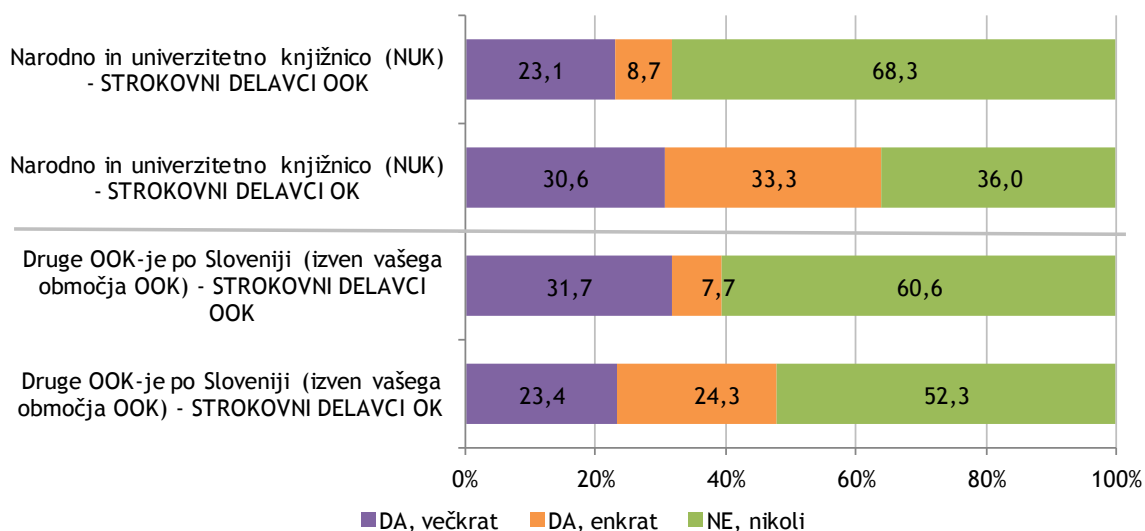

Preverili smo tudi, koliko strokovnih delavcev se je doslej po strokovno pomoč že obrnilo na NUK oz. na druge OOK-je (poleg matičnega). Ugotavljamo, da je ta delež večji med strokovnimi delavci v OK-ji kot pa med strokovnimi delavci v OOK-jih. Na NUK sta se doslej enkrat ali večkrat obrnili dve tretjini anketiranih strokovnih delavcev v OK-jih in le slaba tretjina anketiranih strokovnih delavcev v OOK-jih. Na druge OOK-je pa se je doslej enkrat ali večkrat obrnila slaba polovica anketiranih strokovnih delavcev v OK-jih oz. približno 40 odstotkov anketiranih strokovnih delavcev v OOK-jih.

TABELA 17. ALI STE SE VI OSEBNO PRI SVOJEM DELU ŽE KDAJ OBRNILI PO STROKOVNO POMOČ NA...? ALI STE VI OSEBNO PRI NUDENJU STROKOVNE POMOČI OK-JEM NA VAŠEM OBMOČJU OOK ŽE KDAJ SODELOVALI Z...?

		STROKOVNI DELAVCI - OK		STROKOVNI DELAVCI - OOK	
		F	%	F	%
Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK)	Da, večkrat	34	30,6	24	23,1
	DA, enkrat	37	33,3	9	8,7
	NE, nikoli	40	36,0	71	68,3
	Skupaj	111	100,0	104	100,0
Druge OOK-je po Sloveniji Drugimi OOK-ji po Sloveniji	Da, večkrat	26	23,4	33	31,7
	DA, enkrat	27	24,3	8	7,7
	NE, nikoli	58	52,3	63	60,6
	Skupaj	111	100,0	104	100,0

Slika 17. Ali ste se vi osebno pri svojem delu že kdaj obrnili po strokovno pomoč na...? Ali ste vi osebno pri nujenju strokovne pomoči OK-jem na vašem območju OOK že kdaj sodelovali z...?

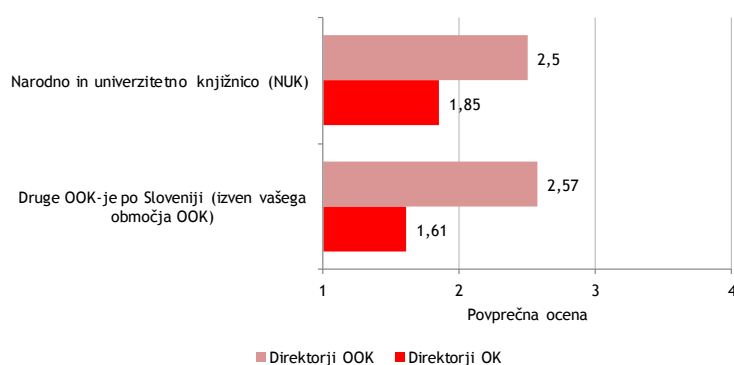

Pogostost povpraševanja po strokovni pomoči NUK-a in drugih OOK-jev smo preveril tudi na ravni knjižnic, in sicer med direktorji OK-jev in OOK-jev. Če je bilo na ravni strokovnih delavcev v OK-jih več takšnih, ki se obračajo po pomoč na druge institucije, pa je na ravni knjižnic (vsaj po ocenah direktorjev sodeč) situacija ravno obratna. Direktorji OOK-jev namreč navajajo pogostejše obračanje po strokovno pomoč tako na NUK kot tudi na druge OOK-je.

TABELA 18. KAKO POGOSTO SE V VAŠI KNJIŽNICI OBRAČATE PO STROKOVNO POMOČ NA...? KAKO POGOSTO V VAŠI KNJIŽNICI PRI NUJENJU STROKOVNE POMOČI OK-JEM NA VAŠEM OBMOČJU OOK SODELUJETE Z...?

	DIREKTORJI - OK (n = 31)	DIREKTORJI - OOK (n = 7)
	M	M
Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK)	1,85	2,50
Druge OOK-je po Sloveniji (izven vašega območja OOK) Drugimi OOK-ji po Sloveniji	1,61	2,57

Slika 18. Kako pogosto se v vaši knjižnici obračate po strokovno pomoč na...? Kako pogosto v vaši knjižnici pri nujenju strokovne pomoči OK-jem na vašem območju OOK sodelujete z...?

Anketiranci so morali v nadaljevanju oceniti še, katere izmed aktivnosti, ki sodijo v sklop strokovne pomoči, so po njihovem mnenju najpomembnejše. Po mnenju anketiranih strokovnih delavcev so najpomembnejše aktivnosti: pomoč pri vsebinski opredelitvi sodobnih

informacijskih storitev za uporabnike (41,9 %), pomoč pri vsebinski opredelitvi in izboru projektov (38,1 %) in pomoč pri opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije (38,1 %). Najmanj pomembni pa sta Pomoč pri načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja (18,6 %) in izvajanje mentorstva (15,3 %).

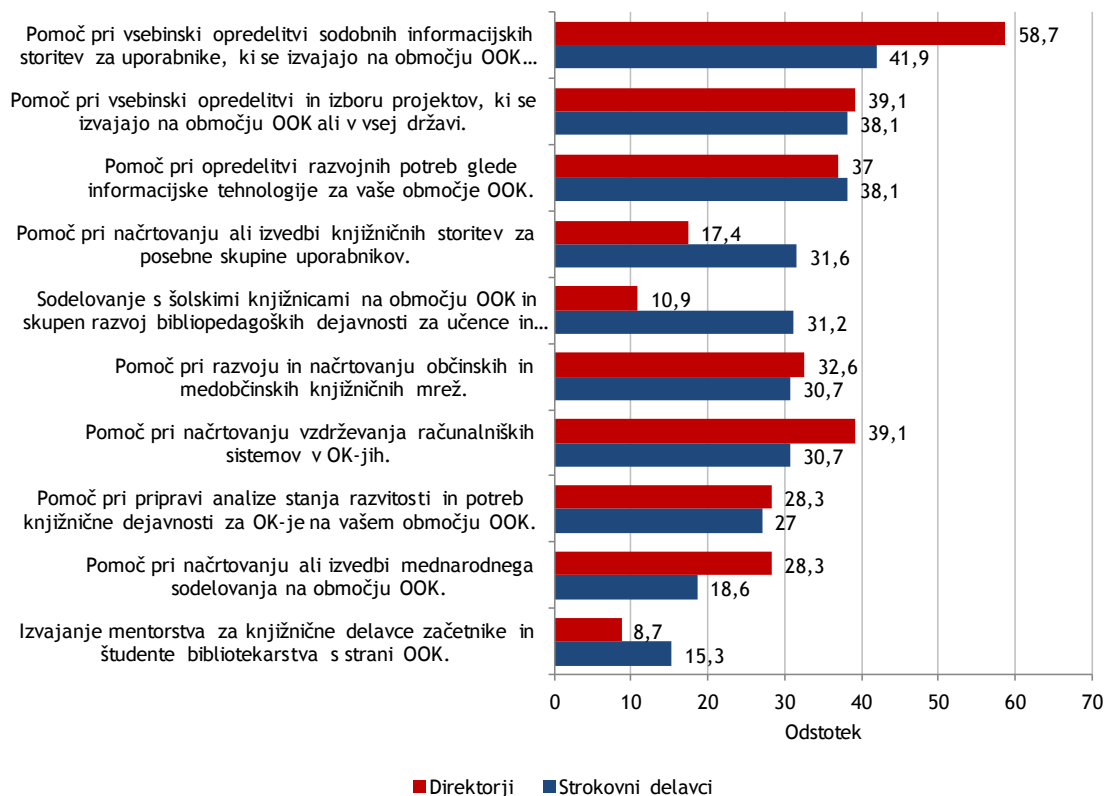
Glede najpomembnejših aktivnosti direktorji približno soglašajo s strokovnimi delavci. Pomoč pri vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike kot eno izmed najpomembnejših aktivnosti smatra skoraj 60 odstotkov anketiranih direktorjev. Med najpomembnejše aktivnosti uvrščajo še pomoč pri načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov (39,1 %), ki je po mnenju strokovnih delavcev nekoliko manj pomembna (30,7 %). Kot najmanj pomembno aktivnost direktorji, podobno kot strokovni delavci, smatrajo izvajanje mentorstva (8,7 %), precejšnjo razliko med obema skupinama pa opazimo pri sodelovanju s šolskimi knjižnicami. Po mnenju direktorjev je ta aktivnost bistveno manj pomembna (10,9 %) kot po mnenju strokovnih delavcev (31,2 %). Podobno razliko v smislu manjše pomembnosti za direktorje opazimo tudi pri pomoči pri načrtovanju ali izvedbi knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov.

TABELA 19. SEDAJ PA VAS PROSIMO, DA IZMED AKTIVNOSTI, KI SE NANAŠAJO NA STROKOVNO POMOČ OK-JEM S STRANI OOK IN SO NAVEDENE V PRAVILNIKU, IZBERETE TRI, ZA KATERE MENITE, DA SO NAJPOMEMBNEJŠE.

	STROKOVNI DELAVCI (n = 215)		DIREKTORJI (n = 46)	
	F	%	F	%
Pomoč pri vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi.	90	41,9	27	58,7
Pomoč pri vsebinski opredelitvi in izboru projektov, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi.	82	38,1	18	39,1
Pomoč pri opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za vaše območje OOK.	82	38,1	17	37,0
Pomoč pri načrtovanju ali izvedbi knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov.	68	31,6	8	17,4
Sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju OOK in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake.	67	31,2	5	10,9
Pomoč pri razvoju in načrtovanju občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež.	66	30,7	15	32,6
Pomoč pri načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov v OK-jih.	66	30,7	18	39,1
Pomoč pri pripravi analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti za OK-je na vašem območju OOK.	58	27,0	13	28,3
Pomoč pri načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja na območju OOK.	40	18,6	13	28,3
Izvajanje mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva s strani OOK.	33	15,3	4	8,7

Opomba: seštevek odstotkov je višji od 100, ker je bilo možnih več odgovorov.

Slika 19. Sedaj pa vas prosimo, da izmed aktivnosti, ki se nanašajo na strokovno pomoč OK-jem s strani OOK in so navedene v pravilniku, izberete tri, za katere menite, da so najpomembnejše.

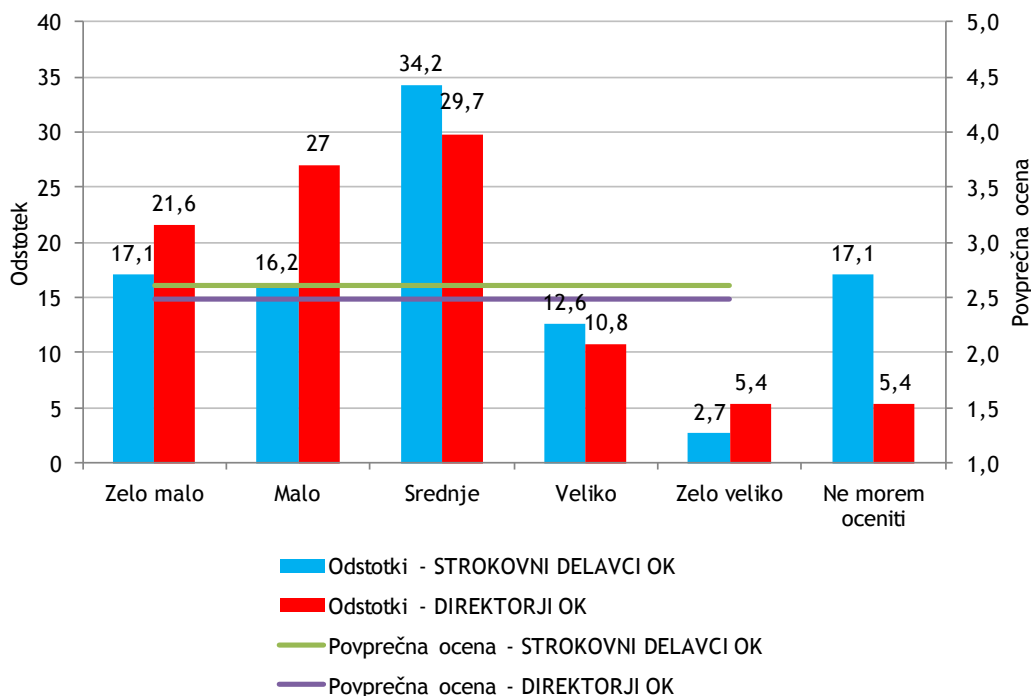

Primerjava ocen direktorjev in strokovnih delavcev OK-jev pokaže, da je med prvimi nekoliko večji delež tistih, ki menijo, da OOK-ji s strokovno pomočjo »malo« prispevajo k razvoju njihovih knjižnic, medtem ko je med strokovnimi delavci nekoliko večji delež tistih, ki menijo, da OOK-ji s strokovno pomočjo »srednje« prispevajo. Povprečna ocena prispevka strokovne pomoči OOK k razvoju OK-jev je sicer nekoliko višja med strokovnimi delavci, vendar pa se obe povprečni oceni med seboj bistveno ne razlikujeta. Po mnenju strokovnih delavcev OOK-ji s strokovno pomočjo »srednje« prispevajo k razvoju OK-jev, medtem ko je ta prispevek po mnenju direktorjev v povprečju med ocenama 2 in 3.

TABELA 20. V KOLIKŠNI MERI OOK S STROKOVNO POMOČJO PRISPEVA K RAZVOJU VAŠE KNJIŽNICE?

	STROKOVNI DELAVCI - OK		DIREKTORJI - OK	
	F	%	F	%
Zelo malo	19	17,1	8	21,6
Malo	18	16,2	10	27,0
Srednje	38	34,2	11	29,7
Veliko	14	12,6	4	10,8
Zelo veliko	3	2,7	2	5,4
Ne morem oceniti	19	17,1	2	5,4
Skupaj	111	100	37	100,0
Povprečna ocena	2,61		2,49	

Slika 20. V kolikšni meri OOK s strokovno pomočjo prispeva k razvoju vaše knjižnice?

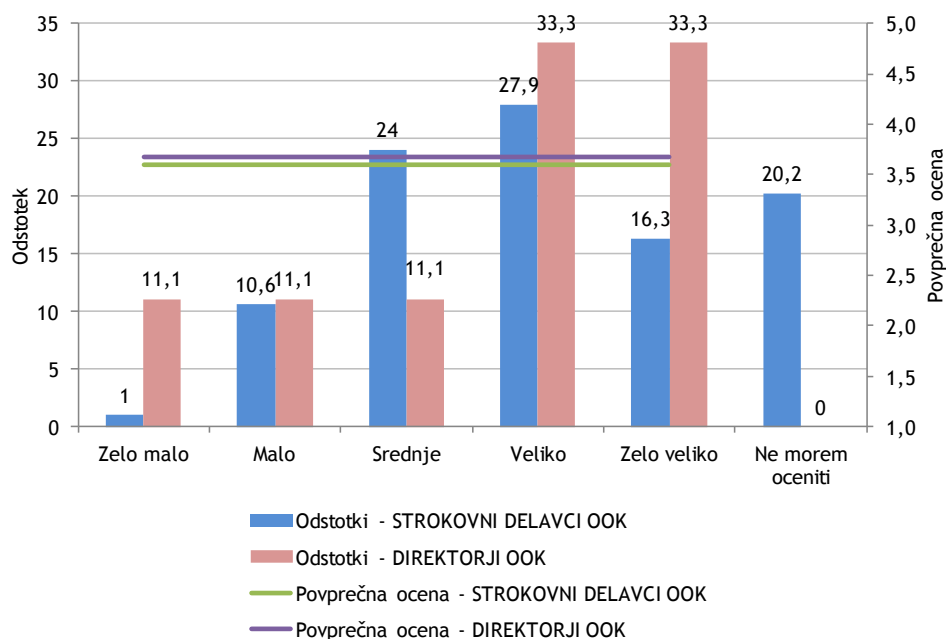

Po mnenju strokovnih delavcev in direktorjev OOK-jev OOK s strokovno pomočjo »veliko« prispeva k razvoju OK-jev. Povprečni oceni obeh skupin namreč ustrežata oceniti 4 in se med seboj bistveno ne razlikujeta. Opazimo torej, da zaposleni v OOK-jih na prispevek strokovne pomoči k razvoju OK-jev gledajo bolj pozitivno kot zaposleni v OK-jih (glej zgoraj).

TABELA 21. V KOLIKŠNI MERI OOK S STROKOVNO POMOČJO PRISPEVA K RAZVOJU OK-JEV NA VAŠEM OBMOČJU OOK?

	STROKOVNI DELAVCI - OOK		DIREKTORJI - OOK	
	F	%	F	%
Zelo malo	1	1,0	1	11,1
Malo	11	10,6	1	11,1
Srednje	25	24,0	1	11,1
Veliko	29	27,9	3	33,3
Zelo veliko	17	16,3	3	33,3
Ne morem oceniti	21	20,2	0	0,0
Skupaj	104	100,0	9	100,0
Povprečna ocena	3,60		3,67	

Slika 21. V kolikšni meri OOK s strokovno pomočjo prispeva k razvoju OK-jev na vašem območju OOK?

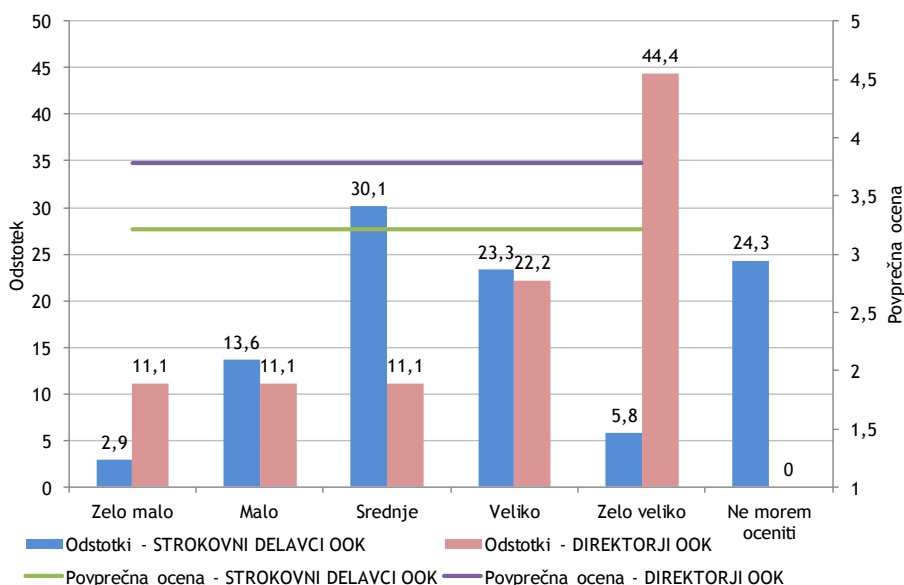

Strokovni delavci v OOK-jih menijo, da pobude s strani OK-jev »srednje« prispevajo k razvoju celotnega območja OOK (povprečna ocena ustreza oceni 3), direktorji OOK-jev pa po drugi strani ocenjujejo, da te pobude »veliko« prispevajo k razvoju celotnega območja OOK (povprečna ocena ustreza oceni 4).

TABELA 22. V KOLIKŠNI MERI POBUDE S STRANI OK-JEV NA VAŠEM OBMOČJU OOK PRISPEVAJO K RAZVOJU CELOTNEGA OBMOČJA OOK?

	STROKOVNI DELAVCI - OOK		DIREKTORJI - OOK	
	F	%	F	%
Zelo malo	3	2,9	1	11,1
Malo	14	13,6	1	11,1
Srednje	31	30,1	1	11,1
Veliko	24	23,3	2	22,2
Zelo veliko	6	5,8	4	44,4
Ne morem oceniti	25	24,3	0	0,0
Skupaj	103	100,0	9	100,0
Povprečna ocena	3,21		3,78	

Slika 22. V kolikšni meri pobude s strani OK-jev na vašem območju OOK prispevajo k razvoju celotnega območja OOK?

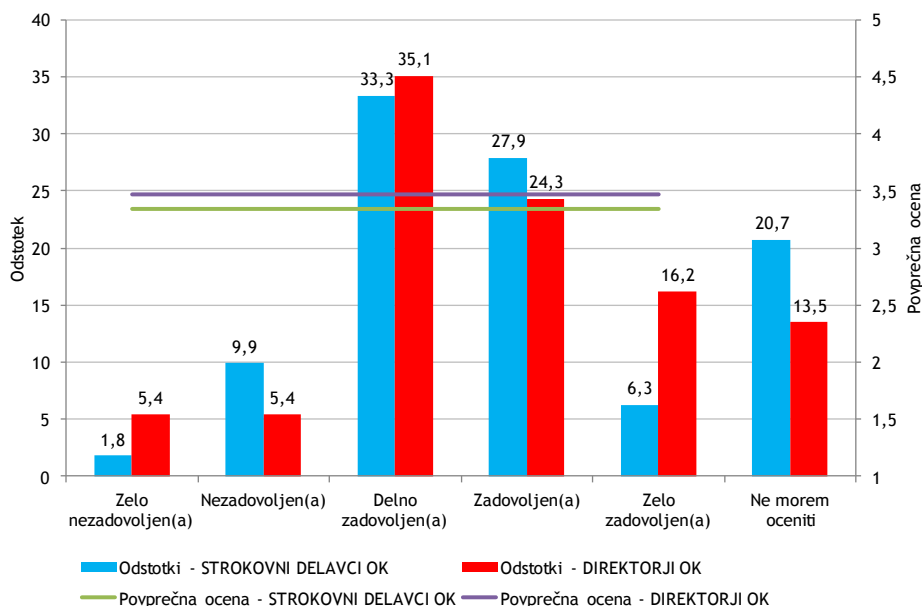

Primerjava podatkov o zadovoljstvu s strokovno pomočjo med strokovnimi delavci in direktorji OK-jev pokaže, da so deleži posameznih odgovorov pri obeh skupinah razmeroma podobni. Razlika je le v tem, da je med direktorji nekoliko večji delež zelo zadovoljnih, med strokovnimi delavci pa večji delež tistih, ki se do vprašanja niso znali opredeliti. Povprečna ocena zadovoljstva strokovnih delavcev ustreza oceni 3, medtem ko je povprečna ocena zadovoljstva direktorjev nekoliko višja, in sicer se nahaja na meji med ocenama 3 in 4.

TABELA 23. KAKO STE NA SPLOŠNO ZADOVOLJNI S STROKOVNO POMOČJO OOK NA VAŠEM OBMOČJU?

	STROKOVNI DELAVCI - OK		DIREKTORJI - OK	
	F	%	F	%
Zelo nezadovoljen(a)	2	1,8	2	5,4
Nezadovoljen(a)	11	9,9	2	5,4
Delno zadovoljen(a)	37	33,3	13	35,1
Zadovoljen(a)	31	27,9	9	24,3
Zelo zadovoljen(a)	7	6,3	6	16,2
Ne morem oceniti	23	20,7	5	13,5
Skupaj	111	100,0	37	100,0
Povprečna ocena	3,34		3,47	

Slika 23. Kako ste na splošno zadovoljni s strokovno pomočjo OOK na vašem območju?

Skoraj petina (19,3 %) strokovnih delavcev iz OK-jev glede strokovne pomoči s strani OOK-jev ne pogaša ničesar. Največ strokovnih delavcev pogaša več povezovanja, sodelovanja in izmenjave izkušenj (13,8 %). Med pogostejše izpostavljene želje so še: več vključevanja OK-jev v mednarodne ali državne projekte (6,4 %), več izobraževanja ali delavnic s strani OOK (6,4 %) ter boljše obveščanje (5,5 %). Skoraj tretjina (29,4 %) vseh strokovnih delavcev na vprašanje ni znala odgovoriti.

Odgovori direktorjev so precej podobni odgovorom strokovnih delavcev, sploh pri prvih štirih navedbah. Direktorji so sicer podali več vsebinsko različnih odgovorov, ki smo jih združili v kategorijo »drugo«, prav tako pa je med direktorji precej manjši delež tistih, ki na vprašanje niso odgovorili oz. niso znali odgovoriti.

TABELA 24. KAJ V OKVIRU STROKOVNE POMOČI S STRANI OOK, ČESAR NI V PRAVILNIKU OZ. SE NA VAŠEM OBMOČJU NE IZVAJA, POGREŠATE?

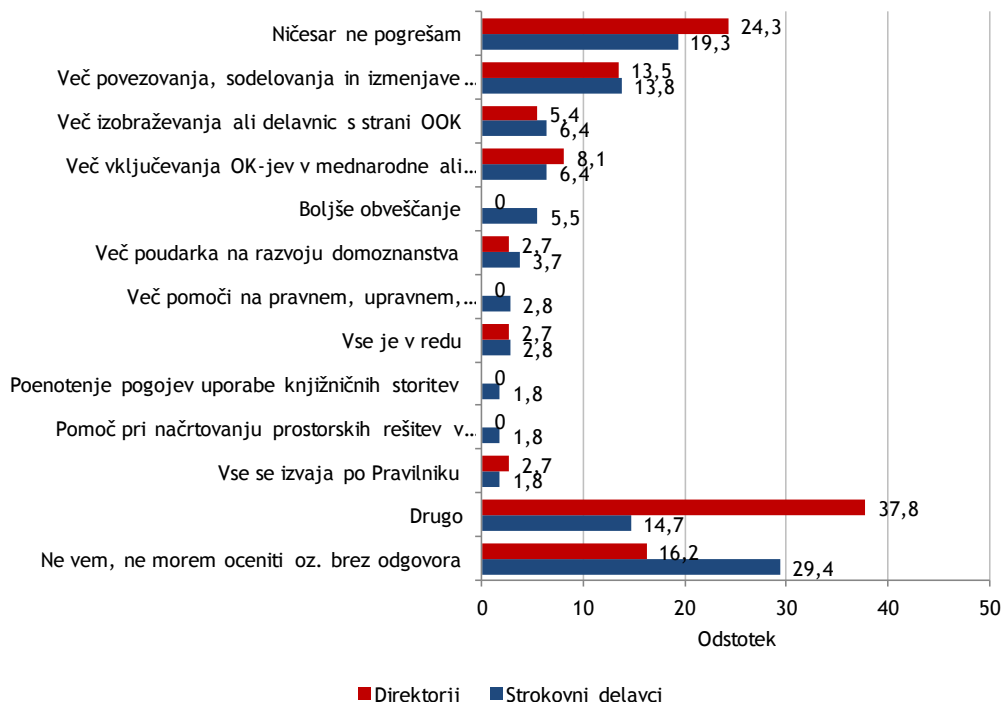
	STROKOVNI DELAVCI OK		DIREKTORJI OK	
	F	%	F	%
Ničesar ne pogašam	21	19,3	9	24,3
Več povezovanja, sodelovanja in izmenjave izkušenj	15	13,8	5	13,5
Več vključevanja OK-jev v mednarodne ali državne projekte	7	6,4	3	8,1
Več izobraževanja ali delavnic s strani OOK	7	6,4	2	5,4
Boljše obveščanje	6	5,5	0	0,0
Več poudarka na razvoju domoznanstva	4	3,7	1	2,7
Vse je v redu	3	2,8	1	2,7
Več pomoči na pravnem, upravnem, računovodskem področju	3	2,8	0	0,0
Vse se izvaja po Pravilniku	2	1,8	1	2,7
Pomoč pri načrtovanju prostorskih rešitev v knjižnicah	2	1,8	0	0,0
Poenotenje pogojev uporabe knjižničnih storitev	2	1,8	0	0,0
Drugo	16	14,7	14	37,8
Ne vem, ne morem oceniti oz. brez odgovora	32	29,4	6	16,2

Opomba: seštevek odstotkov je višji od 100, ker je bilo možnih več odgovorov.

■ INTERSTAT

Drugo: STROKOVNI DELAVCI - Usmeritev v prihodnost, preoblikovanje knjižnic, skupna platforma in uvajanje e-knjig, poenotenje in vzdrževanje računalniške tehnologije (optika, hitrosti, strežniki,...); Pogrešam večjo seznanjenost s tem, kaj je naloga OOK-jev v odnosu do OK-jev: kako to sodelovanje lahko pripomore k večji kompetentnosti knjižničarjev in posredno vpliva na zadovoljstvo uporabnikov; Organiziranje tečajev v OOK, ki jih izvajata NUK in IZUM; Organizirana izmenjava knjižničarjev med knjižnicami istega ali podobnega ranga; OOK na našem področju solira, sodelovanje ni v njeni naravi; Okrnjena finančna sredstva za OOK, vsako leto jih je manj, obseg dela pa ostaja enak ali še celo večji; Nisem zasledila strokovne pomoči oziroma napotkov v zvezi z izvajanjem mentorskega dela študentom bibliotekarstva; Možnost finančnih pomoči iz OOK na OK glede na projekt; Menim, da se izvaja premalo skupnih nalog. Tisto kar se izvaja, je z moje strani zadovoljivo; Menim da je bolj težava v tem, da zaposleni v OK ne vemo, kaj smemo pričakovati od OOK; Koordinacija odpisanega gradiva; Inovativne pobude; Da bi se nam bolj prilagodili in nam pomagali pri konkretnih in trenutnih problemih; Oddaljen dostop do strokovnih e-knjig (npr. s področja računalništva, tehnike); Sistem OOK je vzporedni sistem, od katerega ni učinka, manjše knjižnice pa izgubljamo denar na ta račun. Neučinkovitost je glavna značilnost. DIREKTORJI - Več pomoči; Strokovne baze podatkov (plačljive in poljudne), s katerimi bi lahko uporabniki dostopali od doma; Skupni projekti digitalizacije; skupna analiza razvitosti naših knjižničnih mrež, skupno reševanje še katerih strokovnih problemov, eventuelno povezovanje pri pokrivanju prostora z bibliobusom, dogovorjanje oz. sodelovanje pri bibliopedagoški vzgoji mladih, predvsem srednješolcev, še kakšen skupen projekt npr. za uporabnike s posebnimi potrebami ali sodelovanje s tujino, druge že našteje naloge (pomoč oz. svetovanje na pravnem, upravnem, računovodskem področju, ki ni nujno, da bi bila organizirana na regijskem nivoju); Restavriranje knjižničnih kulturnih spomenikov, kupovanje, izposoja e-knjig; OOK na našem območju ne izvaja v Pravilniku naštetih nalog; Občasna vzpostavitev delovne skupine za skupna vprašanja; Nekatere osrednje knjižnice nimajo med zaposlenimi katalogizatorja. Želeli bi si, da bi v OOK izvajali katalogizacijo tistih del, ki jim jih posreduje osrednja knjižnica. Smiselno bi bilo, da bi OOK prevzeli nalogo osrednjega katalogizacijskega centra za območje; Mislim, da je območnost ustanovljena samo za kanaliziranje denarja OOK. Konzorcijsko pogodbo za dostop do e-baz, ki je praktično edina ugodnost, ki jo imamo od OOK-ja, bi lahko podpisali tudi na ravni države; Ker nimamo informatika, morda večjo podporo, predvsem pogostejšo, pri IT opremljenosti in razvoju. Sicer pa stanje spremljajo in nam, če za to zaprosimo, tudi svetujejo. Vedno; Delo usmerjeno predvsem v smer priprave predavanj za strokovne delavce, premalo usklajevanja in dela na drugih področjih.

Slika 24. Kaj v okviru strokovne pomoči s strani OOK, česar ni v pravilniku oz. se na vašem območju ne izvaja, pogrešate?

3.4. KOORDINACIJA ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Strokovni delavci v OK-jih sodelovanje pri koordinaciji izvajanja različnih aktivnosti, ki sodijo v tretjo posebno nalogo, v povprečju ocenjujejo kot »srednje«. Povprečne ocene pri večini spodaj naštetih aktivnosti ustrezajo oceni 3. Nekoliko izstopa le aktivnost digitalizacije

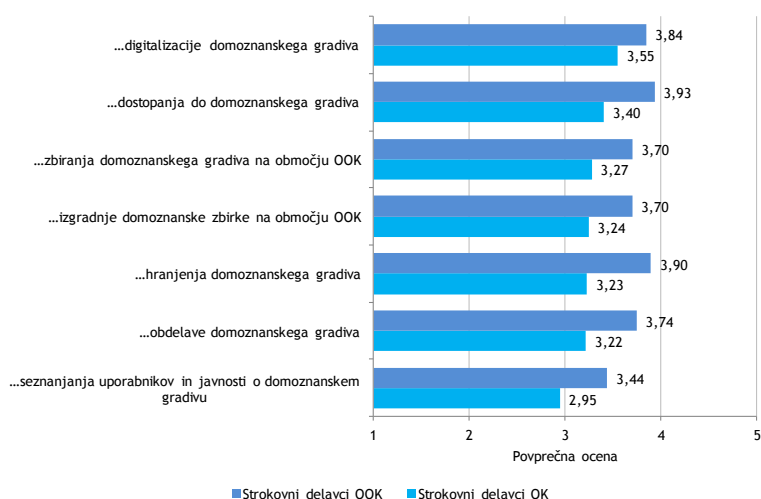
domoznanskega gradiva, kjer je povprečna ocena najvišja (torej gre za aktivnost, kjer je sodelovanje najbolj ocenjeno), in sicer se nahaja na meji med ocenama 3 in 4. Strokovni delavci v OK-jih so po drugi strani najmanj pozitivno naravnani do sodelovanja pri koordinaciji seznanjanja uporabnikov in javnosti o domoznanskem gradivu.

Primerjava s podatki strokovnih delavcev v OOK-jih pokaže, da slednji sodelovanje pri koordinaciji izvajanja vseh naštetih aktivnosti iz tretje posebne naloge ocenjujejo bistveno boljše kot strokovni delavci v OK-jih. Povprečne ocene so namreč pri vseh aktivnostih pomembno višje. Večina povprečnih ocen strokovnih delavcev v OOK-jih namreč ustreza oceni 4, kar kaže na »dobro« sodelovanje. Izjema je le povprečna ocena pri seznanjanju uporabnikov in javnosti o domoznanskem gradivu, ki ustreza oceni 3.

TABELA 25. KAKŠNO JE PO VAŠI OCENI SODELOVANJE MED VAŠO OK IN OOK PRI KOORDINACIJI...? KAKŠNO JE PO VAŠI OCENI SODELOVANJE MED VAŠO OOK IN OK-JI NA OBMOČJU OOK PRI KOORDINACIJI...?

	STROKOVNI DELAVCI - OK (n = 88)	STROKOVNI DELAVCI - OOK (n = 86)
	M	M
...digitalizacije domoznanskega gradiva	3,55	3,84
...dostopanja do domoznanskega gradiva	3,40	3,93
...zbiranja domoznanskega gradiva na območju OOK	3,27	3,70
...izgradnje domoznanske zbirke na območju OOK	3,24	3,70
...hranjenja domoznanskega gradiva	3,23	3,90
...obdelave domoznanskega gradiva	3,22	3,74
...seznanjanja uporabnikov in javnosti o domoznanskem gradivu	2,95	3,44

Slika 25. Kakšno je po vaši oceni sodelovanje med vašo OK in OOK pri koordinaciji...? Kakšno je po vaši oceni sodelovanje med vašo OOK in OK-ji na območju OOK pri koordinaciji...?

Zanimala nas je tudi pogostost sodelovanja pri koordinaciji izvajanja posameznih aktivnosti tretje posebne naloge, in sicer na ravni knjižnic (odgovarjajo direktorji). Pogostost so ocenjevali na štiristopenjski lestvici, kjer je ocena 1 pomenila »nikoli«, ocena 4 pa »pogosto«. Višja povprečna ocena torej kaže na večjo pogostost. Povprečne ocene direktorjev OK-jev pri vseh aktivnostih nekako ustrezajo oceni 2, kar ustreza »redkemu« sodelovanju. OK-ji tako najpogosteje sodelujejo pri koordinaciji obdelave in digitalizacije

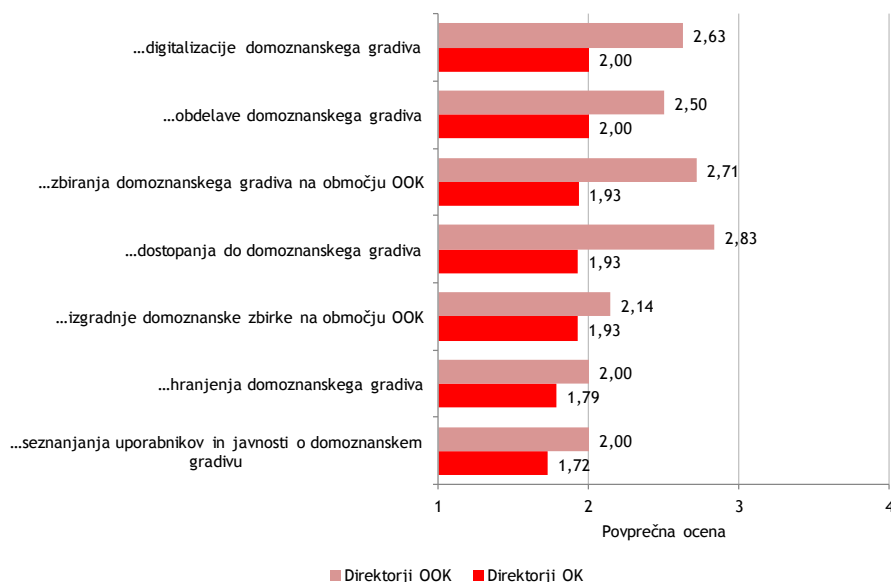
domoznanskega gradiva, najredkeje pa pri koordinaciji hranjenja domoznanskega gradiva ter seznanjanja uporabnikov in javnosti o domoznanskem gradivu.

Primerjava s podatki direktorjev OOK-jev pokaže, da slednji pogostost sodelovanja pri koordinaciji izvajanja naštetih aktivnosti tretje posebne naloge, v povprečju ocenjujejo s pomembno višjimi ocenami. OOK-ji po besedah direktorjev najpogosteje sodelujejo pri koordinaciji dostopanja do domoznanskega gradiva, zbiranja domoznanskega gradiva in digitalizacije domoznanskega gradiva. Povprečne ocene pri teh aktivnostih ustrezajo oceni 3, kar kaže na občasno sodelovanje. Pogostost sodelovanja OOK-jev pri koordinaciji obdelave domoznanskega gradiva je na meji med ocenama 2 in 3, medtem ko pri ostalih aktivnostih »redko« sodelujejo (povprečne ocene ustrezajo oceni 2).

TABELA 26. KAKO POGOSTO VAŠA KNJIŽNICA SODELUJE Z OOK PRI KOORDINACIJI...? KAKO POGOSTO VAŠA KNJIŽNICA SODELUJE Z OK-JI NA VAŠEM OBMOČJU OOK PRI KOORDINACIJI...?

	DIREKTORJI - OK (n = 27)	DIREKTORJI - OOK (n = 6)
	M	M
...obdelave domoznanskega gradiva	2,00	2,50
...digitalizacije domoznanskega gradiva	2,00	2,63
...zbiranja domoznanskega gradiva na območju OOK	1,93	2,71
...dostopanja do domoznanskega gradiva	1,93	2,83
...izgradnje domoznanske zbirke na območju OOK	1,93	2,14
...hranjenja domoznanskega gradiva	1,79	2,00
...seznanjanja uporabnikov in javnosti o domoznanskem gradivu	1,72	2,00

Slika 26. Kako pogosto vaša knjižnica sodeluje z OOK pri koordinaciji...? Kako pogosto vaša knjižnica sodeluje z OK-ji na vašem območju OOK pri koordinaciji...?

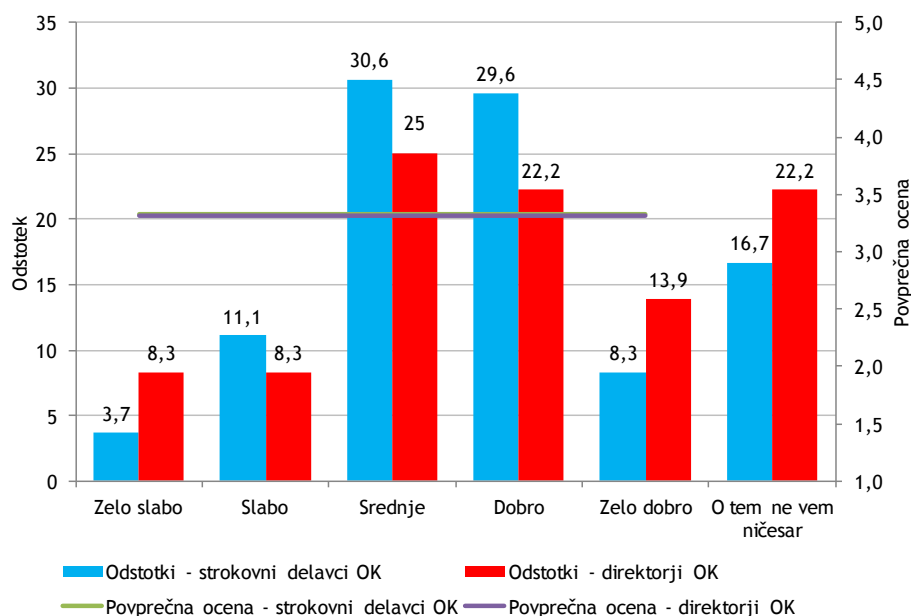

Strokovni delavci in direktorji OK-jev koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva v povprečju ocenjujejo s srednjo nevtralno oceno (povprečni oceni ustrezata oceni 3). Med direktorji je nekoliko večji delež takih, ki so koordinacijo ocenili kot »zelo slabo« in kot »zelo dobro« oz. se do vprašanja niso znali opredeliti, medtem ko je med strokovnimi delavci nekoliko večji delež takih, ki so koordinacijo ocenili kot »srednjo« ali »dobro«.

TABELA 27. KAKO PA NA SPLOŠNO OCENJUJETE KOORDINACIJO ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA S STRANI VAŠE OOK?

	STROKOVNI DELAVCI - OK		DIREKTORJI - OK	
	F	%	F	%
Zelo slabo	4	3,7	3	8,3
Slabo	12	11,1	3	8,3
Srednje	33	30,6	9	25,0
Dobro	32	29,6	8	22,2
Zelo dobro	9	8,3	5	13,9
O tem ne vem ničesar	18	16,7	8	22,2
Skupaj	108	100,0	36	100,0
Povprečna ocena	3,33		3,32	

Slika 27. Kako pa na splošno ocenjujete koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva s strani vaše OOK?

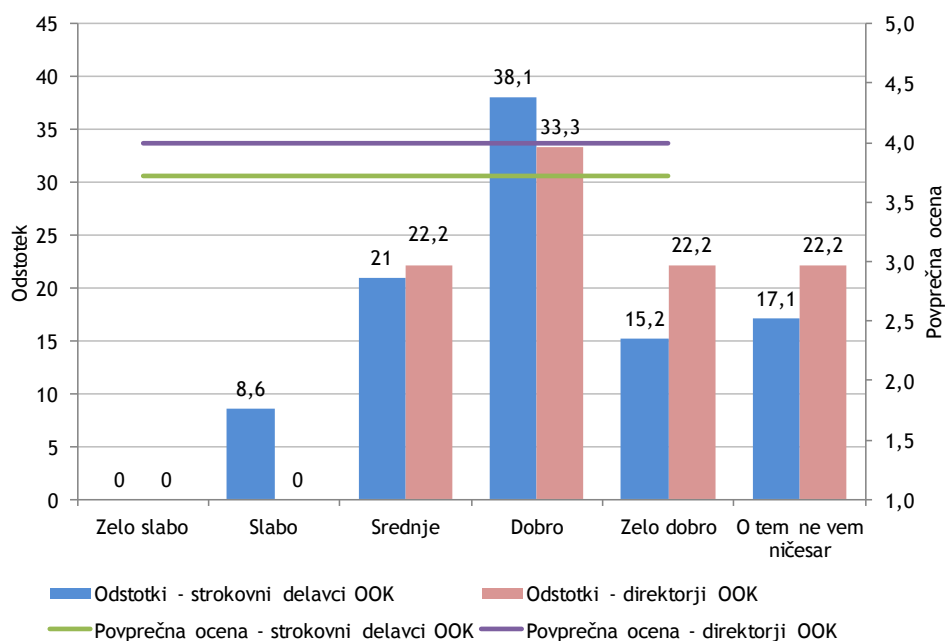
Za razliko od zaposlenih v OK-jih pa zaposleni v OOK-jih koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva v povprečju ocenjujejo z bistveno višjima ocenama. Obe povprečni oceni namreč ustrezata oceni 4, kar kaže na »dobro« sodelovanje.

TABELA 28. KAKO PA NA SPLOŠNO OCENJUJETE KOORDINACIJO ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA S STRANI OOK ZA OK-JE NA VAŠEM OBMOČJU?

	STROKOVNI DELAVCI - OOK		DIREKTORJI - OOK	
	F	%	F	%
Zelo slabo	0	0,0	0	0,0
Slabo	9	8,6	0	0,0

	STROKOVNI DELAVCI - OOK		DIREKTORJI - OOK	
	F	%	F	%
Srednje	22	21,0	2	22,2
Dobro	40	38,1	3	33,3
Zelo dobro	16	15,2	2	22,2
O tem ne vem ničesar	18	17,1	2	22,2
Skupaj	105	100,0	9	100,0
Povprečna ocena	3,72		4,00	

Slika 28. Kako pa na splošno ocenjujete koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva s strani OOK za OK-je na vašem območju?

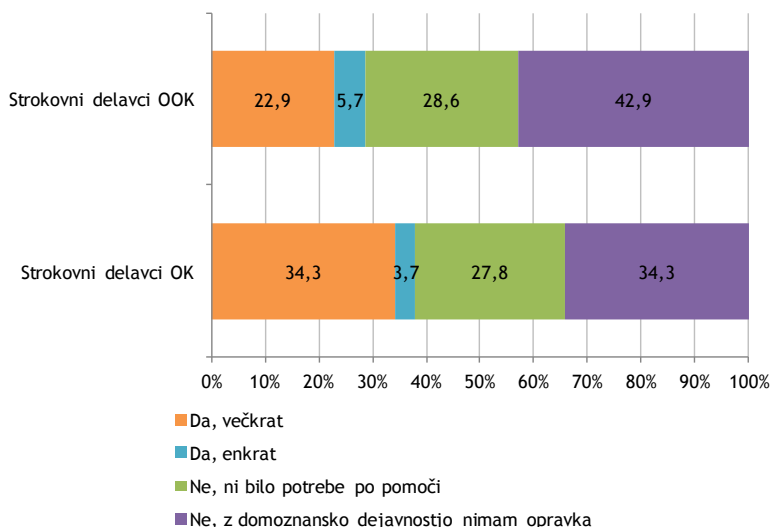
Dobra tretjina (34,3 %) strokovnih delavcev v OK-jih se je glede domoznanske dejavnosti že večkrat obrnila po pomoč na njihovo OOK. Dobra četrtina (27,8 %) strokovnih delavcev v OK doslej pri tem še ni potrebovala pomoči, dobra tretjina (34,3 %) strokovnih delavcev v OK-jih pa z domoznansko dejavnostjo nima opravka. Po drugi strani pa se je dobra petina (22,9 %) strokovnih delavcev v OOK-jih glede domoznanske dejavnosti že večkrat obrnila po pomoč na OK-je na svojem območju. Slaba tretjina (28,6 %) jih doslej še ni potrebovala pomoči, dobrih 40 odstotkov (42,9 %) pa z domoznansko dejavnostjo sploh nima opravka.

TABELA 29. STE SE VI OSEBNO GLEDE DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI ŽE KDAJ OBRNILI PO POMOČ NA VAŠO OOK? STE SE VI OSEBNO GLEDE DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI ŽE KDAJ OBRNILI PO POMOČ NA OK-JE NA VAŠEM OBMOČJU OOK?

	STROKOVNI DELAVCI - OK	STROKOVNI DELAVCI - OOK

	F	%	F	%
Da, večkrat	37	34,3	24	22,9
Da, enkrat	4	3,7	6	5,7
Ne, ni bilo potrebe po pomoči	30	27,8	30	28,6
Ne, z domoznansko dejavnostjo nimam opravka	37	34,3	45	42,9
Skupaj	108	100,0	105	100,0

Slika 29. Ste se vi osebno glede domoznanske dejavnosti že kdaj obrnili po pomoč na vašo OOK? Ste se vi osebno glede domoznanske dejavnosti že kdaj obrnili po pomoč na OK-je na vašem območju OOK?

Strokovni delavci, ki so doslej že poiskali pomoč OOK ali OK-jev glede domoznanske dejavnosti, so med razlogi iskanja pomoči največkrat navedli digitalizacijo (54,9 %), seznanjanje uporabnikov z drugimi domoznanskimi zbirkami (47,9 %) in bibliografsko obdelavo domoznanskega gradiva v sistemu COBISS (47,9 %).

TABELA 30. V ZVEZI S ČIM GLEDE DOMOZNANSKEGA GRADIVA STE SE OBRNILI PO POMOČ (BODISI NA OOK ALI NA OK-JE)?

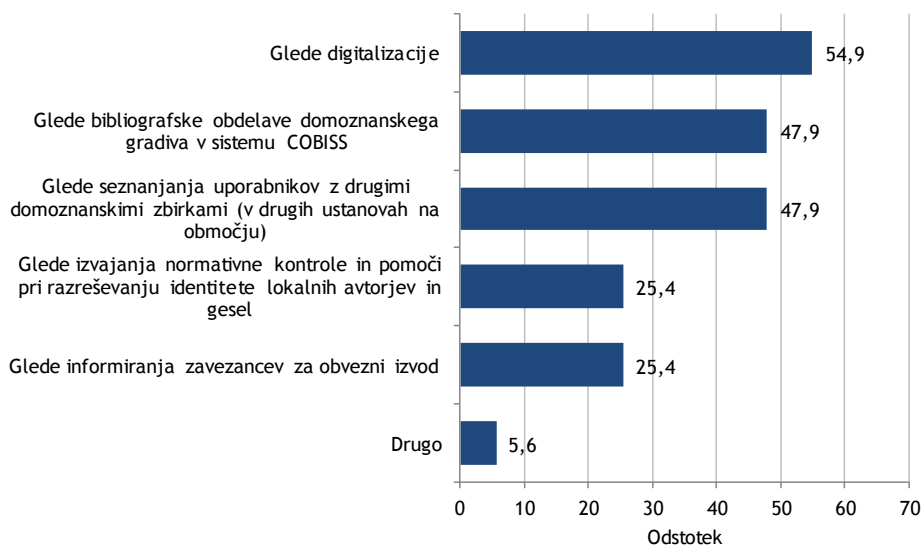
	STROKOVNI DELAVCI	
	F	%
Glede digitalizacije	39	54,9
Glede seznanjanja uporabnikov z drugimi domoznanskimi zbirkami (v drugih ustanovah na območju)	34	47,9

Glede bibliografske obdelave domoznanskega gradiva v sistemu COBISS	34	47,9
Glede informiranja zavezancev za obvezni izvod	18	25,4
Glede izvajanja normativne kontrole in pomoči pri razreševanju identitete lokalnih avtorjev in gesel	18	25,4
Drugo	4	5,6

Opombe: seštevek odstotkov je višji od 100, ker je bilo možnih več odgovorov.

Drugo: glede pridobivanja domoznanskega gradiva; kako postopati pri hranjenju posameznih izdaj; glede literature, ki smo jo potrebovali za svojo dejavnost ali so jo iskali naši uporabniki; glede dopolnjevanja domoznanske zbirke.

Slika 30. V zvezi s čim glede domoznanskega gradiva ste se obrnili po pomoč (bodisi na OOK ali na OK-je)?

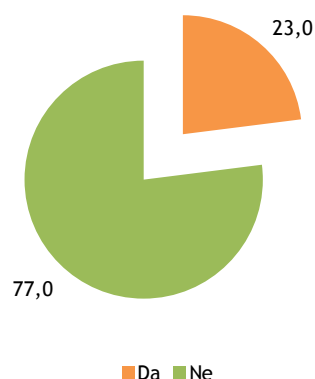

Pri digitalizaciji domoznanskega gradiva sodeluje slaba četrtnina (23,0 %) anketiranih strokovnih delavcev.

TABELA 31. ALI VI OSEBNO SODELUJETE PRI DIGITALIZACIJI DOMOZNANSKEGA GRADIVA?

	STROKOVNI DELAVCI	
	F	%
Da	49	23,0
Ne	164	77,0
Skupaj	213	100,0

Slika 31. Ali vi osebno sodelujete pri digitalizaciji domoznanskega gradiva?

Več kot polovica strokovnih delavcev navaja, da je digitalizirano domoznansko gradivo dostopno na Digitalni knjižnici Slovenije (56,3 %) in na portalu Kamra (56,3 %). Skoraj 30 odstotkov (28,2 %) jih je navedlo še spletne strani oz. portale posameznih knjižnic.

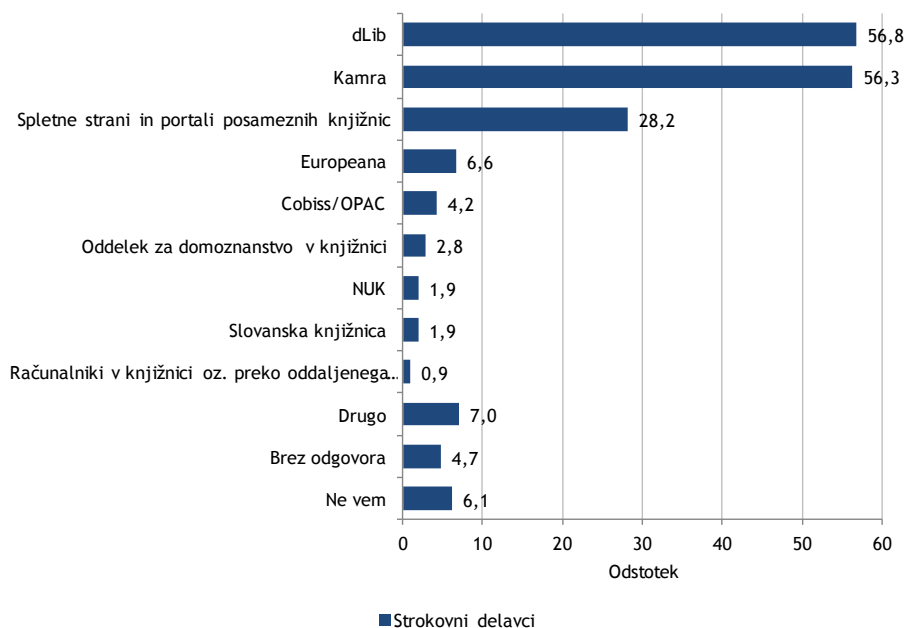
TABELA 32. ALI VESTE, KJE JE DIGITALIZIRANO DOMOZNANSKO GRADIVO DOSTOPNO?

	STROKOVNI DELAVCI	
	F	%
dLib	121	56,8
Kamra	120	56,3
Spletne strani in portali posameznih knjižnic	60	28,2
Europeana	14	6,6
Cobiss/OPAC	9	4,2
Oddelek za domoznanstvo v knjižnici	6	2,8
Slovanska knjižnica	4	1,9
NUK	4	1,9
Računalniki v knjižnici oz. preko oddaljenega dostopa	2	0,9
Drugo	15	7,0
Brez odgovora	10	4,7
Ne vem	13	6,1

Opombe: seštevek odstotkov je višji od 100, ker je bilo možnih več odgovorov.

Drugo: Iz arhiva knjižnice; Zaenkrat imamo v postopku digitalizacije prve tri primerke gradiva; V čitalnici; Tam, kjer je omogočena uporaba tega gradiva; Preko različnih baz podatkov; Preko naše spletne strani in lahko si digitalizirano gradivo tudi izposodijo oz. jim ga na željo pošljemo po elektronski pošti; Na območnih knjižnicah; Na različnih nosilcih, večino prosto dostopno, nekaj tudi z omejenim dostopom oz. dostopno samo v knjižnici; V muzejih in v OOK-jih; Zavodi, ki so ga digitalizirali; UKM; Gorenjci.si; Memoria Scripta Sloveniae; Pri našem informatorju, ki je za to zadolžen.

Slika 32. Ali veste, kje je digitalizirano domoznansko gradivo dostopno?

Anketirance smo na koncu povprašali še, kako bi morali po njihovem mnenju v knjižnicah seznanjati uporabnike z domoznansko zbirko. Skoraj dve tretjini (65,3 %) anketiranih strokovnih delavcev meni, da bi morali to početi z objavami na domačih straneh knjižnic. Po pogostosti sledijo še: objave v lokalnih medijih (55,4 %), predstavitve za uporabnike in splošno javnost (41,3 %) ter promocija preko zaposlenih v knjižnici (40,8 %). Mnenje o najboljšem načinu obveščanja pa je po drugi strani med direktorji nekoliko drugačno. Kar dobri dve tretjini (68,9 %) direktorjev menita, da bi bil najboljši način obveščanja promocija preko zaposlenih. Po pogostosti si nato sledijo: predstavitve za uporabnike in splošno javnosti (51,1 %), objave na domačih straneh knjižnic (44,4 %) in objave v lokalnih medijih (44,4 %).

TABELA 33. NA KAKŠEN NAČIN BI MORALI PO VAŠEM STROKOVNEM MNENJU SEZNAJATI UPORABNIKE IN JAVNOST Z DOMOZNANSKO ZBIRKO NA OBMOČJU OOK (ODGOVARJAJO STROKOVNI DELAVCI)? NA KAKŠEN NAČIN V VAŠI KNJIŽNICI SEZNAJATE UPORABNIKE IN JAVNOST Z DOMOZNANSKO ZBIRKO NA OBMOČJU OOK (ODGOVARJAJO DIREKTORJI)?

	STROKOVNI DELAVCI (n = 213)		DIREKTORJI (n = 45)	
	F	%	F	%
Z objavo na domačih straneh knjižnic na območju OOK o ponudbi domoznanske zbirke	139	65,3	20	44,4
Z objavo v lokalnih medijih o ponudbi domoznanske zbirke	118	55,4	20	44,4
S predstavitevijo za uporabnike in splošno javnost v okviru posebne prireditve	88	41,3	23	51,1
Preko zaposlenih v knjižnici	87	40,8	31	68,9
Z distribucijo informativnega materiala v obliki brošure vsem gospodinjstvom na območju OOK o domoznanski zbirki	54	25,4	5	11,1
Drugo	6	2,8	4	8,9
Uporabnikov in javnosti ne seznanjamo			5	11,1

Opombe: seštevek odstotkov je višji od 100, ker je bilo možnih več odgovorov.

Drugo: STROKOVNI DELAVCI - z organizacijo različnih prireditev iz domoznanskega gradiva (razstave, branja, kvizi...); z opaznimi zadetki pri uporabi spletnih iskalnikov; vključiti v Mega kviz; na vse funkcionalne načine;

■ INTERSTAT

na območju zbrati material, ga digitalizirati, objaviti in vzbuditi zanimanje; družbena omrežja. DIREKTORJI - z občasnim obiskom in sodelovanjem bibliotekarjev iz OOK na naših domoznanskih prireditvah; to vprašanje ni ustrezno, ker na območju ne obstaja enotna domoznanska zbirka; s predstavitvijo portalov Kamra, Dedi ali Dlib; javnost se ne zanima za domoznansko zbirko v tujem kraju.

Slika 33. Na kakšen način bi morali po vašem strokovnem mnenju seznanjati uporabnike in javnost z domoznansko zbirko na območju OOK (odgovarjajo strokovni delavci)? Na kakšen način v vaši knjižnici seznanjate uporabnike in javnost z domoznansko zbirko na območju OOK (odgovarjajo direktorji)?

3.5. DEMOGRAFSKI PODATKI

TABELA 34. KAKŠNO JE VAŠE DELOVNO MESTO?

	STROKOVNI DELAVCI	
	F	%
Pri izvajanju posebnih nalog OOK sodelujem večino delovnega časa	12	5,3
Pri izvajanju posebnih nalog OOK občasno sodelujem	112	49,6
Pri izvajanju posebnih nalog OOK ne sodelujem	101	44,7
Ne želim odgovoriti	1	0,4
Skupaj	226	100,0

TABELA 35. SPOL

	STROKOVNI DELAVCI		DIREKTORJI	
	F	%	F	%
Moški	33	14,6	8	17,0
Ženski	160	70,8	36	76,6
Ne želim odgovoriti	33	14,6	3	6,4
Skupaj	226	100,0	47	100,0

TABELA 36. STAROST

	STROKOVNI DELAVCI		DIREKTORJI	
	F	%	F	%
Do 34 let	35	15,5	3	6,4
35-42 let	28	12,4	11	23,4
43-50 let	36	15,9	9	19,1
51 let in več	27	11,9	8	17,0
Ne želim odgovoriti	100	44,2	16	34,0
Skupaj	226	100,0	47	100,0

TABELA 37. DOKONČANA IZOBRAZBA

	STROKOVNI DELAVCI	
	F	%
Srednja šola	24	10,6
Višja izobrazba	44	19,5
Visoka, univerzitetna izobrazba	133	58,8
Magisterij, doktorat znanosti	9	4,0
Ne želim odgovoriti	16	7,1
Skupaj	226	100,0

4. SWOT ANALIZA

Na koncu smo poskušali glavne ugotovitve in zaključke raziskave umestiti v širši kontekst še s pomočjo SWOT analize, torej z opredelitvijo prednosti in slabosti, ter priložnosti in nevarnosti. V izhodišče SWOT analize je smiselno postaviti sistem delovanja OOK-jev oz. izvajanja štirih posebnih nalog in ga poskušati ovrednotiti z vidika omenjenih štirih dimenzij. Ob tem velja opozoriti, da se dimenziji prednosti in slabosti nanašata na notranje okolje, torej na kontekst, ki je v domeni akterjev, vključenih v sistem OOK-jev. Dimenziji priložnosti in nevarnosti pa se v večji meri nanašata na zunanje okolje, torej na okolje v katerem sistem OOK deluje in je nanj težje vplivati. Dimenziji priložnosti in nevarnosti sta tako vezani predvsem na fleksibilnost oz. zmožnost prilagoditve sistema OOK-jev na okolje, v katerem deluje.

Vseh ugotovitev raziskave ni mogoče uvrstiti v katero izmed štirih dimenzij. Tak primer je recimo vključenost v izvajanje posamezne od štirih posebnih nalog. Ugotavljamo npr., da je vključenost v izvajanje aktivnosti prve posebne naloge relativno nizka, sploh med strokovnimi delavci v OK-jih. Vprašanje pa je, ali to za sistem OOK pomeni slabost, saj brez dodatnih informacij (izven konteksta opravljene raziskave) ni mogoče oceniti, ali bi bila višja vključenost sploh možna in potrebna za (boljše) delovanje sistema OOK. Podoben primer so tudi preference anketirancev glede pomembnosti posameznih aktivnosti v okviru posamezne naloge. To, da strokovni delavci kot najpomembnejše področje izvajanja prve posebne naloge smatrajo zahtevnejši izbor leposlovnega in strokovnega knjižnega gradiva, namreč težko ovrednotimo z vidika prednosti ali slabosti. Zato bi bilo smiselno, da se spodnja matrika dopolni še z drugimi ugotovitvami o delovanju sistema OOK.

NOTRANJE OKOLJE (na ravni OK-jev in OOK-jev ter medsebojnega sodelovanja)	PREDNOSTI	SLABOSTI
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dobra seznanjenost s štirimi posebnimi nalogami OOK ▪ predlogi za skupno nabavo gradiva za celotno območje so relativno pogosti ▪ spremljanje potreb po izboru zahtevnejšega gradiva se izvaja ▪ dobro poznavanje nosilcev digitaliziranega domoznanskega gradiva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ po mnenju strokovnih delavcev in direktorjev so OK-ji pri vsaki izmed štirih posebnih nalog le »srednje« pridobili ▪ razlike v stališčih med strokovnimi delavci v OK-jih in OOK-jih ▪ razlike v stališčih med strokovnimi delavci in direktorji (npr. zadovoljstvo s strokovno pomočjo s strani OOK-jev v okviru strokovne pomoči; preferenčni načini seznanjanja uporabnikov z domoznansko zbirko) → vprašanje internega komuniciranja?

ZUNANJE OKOLJE (npr. na ravni države, financiranja, uporabnikov itd.)	PRILOŽNOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ želje po izboljšavah pri nujenju strokovne pomoči s strani OOK jev (več povezovanja, izmenjave izkušenj, izobraževanj, vključevanja v projekte ipd.)	NEVARNOSTI
---	---	-------------------

5. PRILOGA 1: VPRAŠALNIK ZA ZAPOSLENE

Spoštovani!

V Narodni in univerzitetni knjižnici smo se odločili, da skupaj s podjetjem Interstat med strokovnimi delavci in informatiki v slovenskih splošnih knjižnicah izvedemo raziskavo o organiziranosti izvajanja posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic (OOK), kot jih opredeljuje Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS, št. 88/03) - v nadaljevanju Pravilnik.

Preveriti želimo, ali organiziranost knjižničnega sistema z OOK-ji v dovolj veliki meri zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva in informacij (s podatkovnimi zbirkami in dostopom na daljavo ter brezplačno medknjižnično izposajo), z razvojno raziskovalnim in svetovalnim delom pa pomaga pri strokovnem razvoju splošnih knjižnic, k funkcionalni ureditvi knjižnične mreže in dostopnosti knjižničnih storitev, še posebej z digitalizacijo s področja domoznanstva.

Prosimo vas, da si vzamete 10 minut časa in izpolnite vprašalnik. Vaši odgovori bodo popolnoma anonimni in jih nikakor ne bo mogoče povezati z vami osebno. Rezultati raziskave bodo obravnavani samo v zbirni obliki in nikakor ne na ravni posameznega anketiranca.

Vaše sodelovanje je za uspeh in verodostojnost te raziskave ključnega pomena. Pomembno je, da v raziskavi sodeluje čim več strokovnih delavcev in informatikov, saj bomo le tako dobili celovito sliko o tem, kako je izvajanje posebnih nalog OOK v desetih letih zaživel v praksi.

Za sodelovanje se vam vnaprej lepo zahvaljujemo!

F1. Ali ste v vaši knjižnici zaposleni za nedoločen čas?

1. DA
2. NE → ne ustreza kriterijem, zaključimo

F2. Ali v vaši knjižnici zasedate delovno mesto...?

1. Strokovnega knjižničnega delavca (knjižnični delavec s strokovnim izpitom)
2. Informatika
3. Drugega knjižničnega delavca → ne ustreza kriterijem, zaključimo

UVODNI SKLOP

V1. V kateri od splošnih knjižnic ste zaposleni? Označite ustrezen odgovor.

1. V osrednji območni knjižnici - OOK (Osrednja knjižnica Celje, Knjižnica Mirana Jarca Novo Mesto, Mestna knjižnica Kranj, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Mestna knjižnica Ljubljana, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, Mariborska knjižnica)
2. V osrednji knjižnici - OK (ostale splošne knjižnice)

V2. Pravidnik nalaga OOK-jem izvajanje štirih posebnih nalog. Kako dobro ste seznanjeni s tem, da naj bi OOK...? Pri vsaki nalogi označite ustrezen odgovor.

	Sem dobro seznanjen/a	Sem nekaj slišal/a o tem	Nič ne vem o tem
V2_1...zagotavljale povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij	3	2	1
V2_2...nudile strokovno pomoč OK-jem na območju OOK	3	2	1
V2_3...koordinirale zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva	3	2	1
V2_4...usmerjale izločeno knjižnično gradivo s svojega območja OOK	3	2	1

V2_1 = 3 → preskoči sklop 1

V2_2 = 3 → preskoči sklop 2

V2_3 = 3 → preskoči sklop 3

SKLOP 1: Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij ter odpis in usmerjanje izločenega gradiva

V3: Kaj po vašem strokovnem mnenju (ne glede na Pravidnik) sodi v nalogo zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij s strani OOK? Na kratko opišite.

V4: Ali tudi vi aktivno sodelujete v procesu zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij med OOK in OK (npr. seznanjanje uporabnikov z gradivom, nabavljenim za celotno območje OOK; medknjižnična izposoja; nabava in obdelava gradiva za potrebe celotnega območja OOK itd.)? Označite ustrezen odgovor.

1. DA, pogosto (vsaj enkrat tedensko)
2. DA, včasih (vsaj enkrat mesečno)
3. DA, redko (nekajkrat letno ali redkeje)
4. NE, nikoli

V5: Pravidnik določa, da morajo OOK v okviru naloge zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij na svojem območju OOK poskrbeti za več področij. Katera področja so po vašem mnenju najpomembnejša za uporabnike? Našteta področja razvrstite po pomembnosti od najbolj pomembnega (rang 1) do najmanj pomembnega (rang 7). Vsakemu področju pripišite različen rang - dvema ali več področjem ne morete določiti enakega ranga. Tudi če se vam zdita dve področji enako pomembni, se poskušajte odločiti, katero od obeh vam je malo bolj pomembno.

1. Zahtevnejši izbor leposlovnega in strokovnega knjižnega gradiva I__I
2. Polpublicirano in neknjižno gradivo I__I
3. Uradne publikacije I__I
4. Splošni in strokovni priročniki in drugo referenčno gradivo I__I

INTERSTAT

5. Tuja literatura, zlasti leposlovje in periodike s poudarkom na časnikih in splošnih časopisih |__|
6. Podatkovne zbirke in dostop na daljavo |__|
7. Brezplačna medknjižnična izposoja |__|

(odgovarjajo tisti, ki osebno sodelujejo v procesu: V4 = 1, 2 ali 3)

V6: Kako ocenjujete naslednje elemente zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij na območju OOK? Pri vsakem elementu označite ustrezen odgovor.

Kako ocenjujete...	Zelo dobro	Dobro	Srednje	Slabo	Zelo slabo	O tem ne vem ničesar
...nabavno politiko	5	4	3	2	1	9
...sodelovanje in koordinacijo med OOK in OK-ji	5	4	3	2	1	9
...količino razpoložljivega gradiva in informacij	5	4	3	2	1	9
...kvaliteto razpoložljivega gradiva in informacij	5	4	3	2	1	9
...raznovrstnost razpoložljivega gradiva in informacij	5	4	3	2	1	9
...informiranje zaposlenih v OK-jih s strani OOK o razpoložljivem gradivu in informacijah	5	4	3	2	1	9
...izobraževanje zaposlenih v OK-jih s strani OOK o podatkovnih zbirkah in ostalem zahtevnejšem gradivu in informacijah	5	4	3	2	1	9
...seznanjanje uporabnikov o zahtevnejšem gradivu in informacijah ter o možnostih uporabe/izposoje	5	4	3	2	1	9
...dostopnost gradiva in informacij (npr. medknjižnična izposoja, dostop na daljavo...)	5	4	3	2	1	9

V7: Našteli vam bomo nekaj trditvev, vi pa pri vsaki ocenite, v kolikšni meri se z njo/njimi strinjate. Pri vsaki trditvi označite ustrezen odgovor.

	Popolnoma se strinjam	Strinjam se	Deloma se strinjam	Ne strinjam se	Sploh se ne strinjam	Ne morem oceniti
Zaradi možnosti brezplačne medknjižnične izposoje OK ni potrebno nabavljati gradiva, ki ustreza kriterijem zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva/informacij in ga zagotavlja OOK.	5	4	3	2	1	9
OOK naj v prihodnje prevzame nabavo gradiva za vse OK-je na območju OOK.	5	4	3	2	1	9
OOK naj v prihodnje prevzame obdelavo gradiva za vse OK-je na območju OOK.	5	4	3	2	1	9
Usmerjanje odpisanega/izločenega gradiva iz OK-jev v OOK pomembno sooblikuje in dopolnjuje knjižnično zbirko na območju OOK.	5	4	3	2	1	9
Vzpostavitev OOK-jev je spodbudila proces odpisa in usmerjanja izločenega gradiva z območij OOK.	5	4	3	2	1	9

SKLOP 2: STROKOVNA POMOČ KNJIŽNICAM NA OBMOČJU

V8: Pravidnik OOK-jem v okviru druge naloge nalaga nudenje strokovne pomoči knjižnicam na območju (OK-jem). Kaj po vašem strokovnem mnenju (ne glede na Pravidnik) sodi v to nalogo? Na kratko opišite.

(odgovarjajo v OK)

V9A: Ali ste vi osebno že kdaj sodelovali z OOK pri...? Pri vsaki aktivnosti označite ustrezen odgovor.

	DA, večkrat	DA, enkrat	NE, nikoli
...vsebinski opredelitvi in izboru projektov, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi	3	2	1
...vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi	3	2	1
...pripravi analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti za vašo OK	3	2	1
...opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za posamezno območje OOK	3	2	1
...razvoju in načrtovanju občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež	3	2	1
...sodelovanju s šolskimi knjižnicami na območju OOK in skupnem razvoju bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake	3	2	1
...načrtovanju ali izvedbi knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov	3	2	1
...načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja na območju OOK	3	2	1
...načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov v OK	3	2	1

Opomba: vrstni red aktivnosti se bo naključno rotiral.

(odgovarjajo v OOK)

V9B: Ali ste vi osebno že kdaj nudili strokovno pomoč OK-jem na vašem območju pri...? Pri vsaki aktivnosti označite ustrezen odgovor.

	DA, večkrat	DA, enkrat	NE, nikoli
...vsebinski opredelitvi in izboru projektov, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi	3	2	1
...vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi	3	2	1
...pripravi analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti za OK-je na vašem območju OOK	3	2	1
...opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za vaše območje OOK	3	2	1
...razvoju in načrtovanju občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež	3	2	1
...sodelovanju s šolskimi knjižnicami na območju OOK in skupnem razvoju bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake	3	2	1
...načrtovanju ali izvedbi knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov	3	2	1

...načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja na območju OOK	3	2	1
...načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov v OK-jih	3	2	1
...izvajanju mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva	3	2	1

Opomba: vrstni red aktivnosti se bo naključno rotiral.

(odgovarjajo v OK)

V9C. Ali ste se vi osebno pri svojem delu že kdaj obrnili po strokovno pomoč na...?
Označite ustrezna odgovora.

	DA, večkrat	DA, enkrat	NE, nikoli
...Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK)	3	2	1
...druge OOK-je po Sloveniji (izven vašega območja OOK)	3	2	1

(odgovarjajo v OOK)

V9D. Ali ste vi osebno pri nujenju strokovne pomoči OK-jem na vašem območju OOK že kdaj sodelovali z...?

Označite ustrezna odgovora.

	DA, večkrat	DA, enkrat	NE, nikoli
...Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK)	3	2	1
...drugimi OOK-ji po Sloveniji	3	2	1

V10. Sedaj pa vas prosimo, da izmed aktivnosti, ki se nanašajo na strokovno pomoč OK-jem s strani OOK in so navedene v Pravidniku, izberete tri, za katere menite, da so najpomembnejše.

Pomoč pri vsebinski opredelitvi in izboru projektov, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi.	☐
Pomoč pri vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi.	☐
Pomoč pri pripravi analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti za OK-je na vašem območju OOK.	☐
Pomoč pri opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za vaše območje OOK.	☐
Pomoč pri razvoju in načrtovanju občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež.	☐
Izvajanje mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva s strani OOK.	☐
Sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju OOK in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake.	☐
Pomoč pri načrtovanju ali izvedbi knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov.	☐
Pomoč pri načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja na območju OOK.	☐
Pomoč pri načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov v OK-jih.	☐

Opomba: vrstni red aktivnosti se bo naključno rotiral.

(odgovarjajo v OK)

V11A: V kolikšni meri OOK s strokovno pomočjo prispeva k razvoju vaše knjižnice?
Označite ustrezen odgovor.

1. Zelo veliko
2. Veliko
3. Srednje
4. Malo
5. Zelo malo
6. *Ne morem oceniti*

(odgovarjajo v OOK)

V11B: V kolikšni meri OOK s strokovno pomočjo prispeva k razvoju OK-jev na vašem območju OOK? Označite ustrezen odgovor.

1. Zelo veliko
2. Veliko
3. Srednje
4. Malo
5. Zelo malo
6. *Ne morem oceniti*

(odgovarjajo v OOK)

V11C: V kolikšni meri pobude s strani OK-jev na vašem območju OOK prispevajo k razvoju celotnega območja OOK? Označite ustrezen odgovor.

1. Zelo veliko
2. Veliko
3. Srednje
4. Malo
5. Zelo malo
6. *Ne morem oceniti*

(odgovarjajo v OK)

V12: Kako ste na splošno zadovoljni s strokovno pomočjo OOK na vašem območju?

1. Zelo zadovoljen/a
2. Zadovoljen/a
3. Delno zadovoljen/a
4. Nezadovoljen/a
5. Zelo nezadovoljen/a
6. *Ne morem oceniti*

(odgovarjajo v OK)

V13: Kaj v okviru strokovne pomoči s strani OOK, česar ni v Pravilniku oz. se na vašem območju OOK ne izvaja, pogrešate? Na kratko opišite.

(odgovarjajo v OK)

V14A: Kakšno je po vaši oceni sodelovanje med vašo OK in OOK pri koordinaciji...? V vsaki vrstici označite ustrezen odgovor.

	Zelo dobro	Dobro	Srednje	Slabo	Zelo slabo	O tem ne vem ničesar
...zbiranja domoznanskega gradiva na območju OOK	5	4	3	2	1	9
...obdelave domoznanskega gradiva	5	4	3	2	1	9
...hranjenja domoznanskega gradiva	5	4	3	2	1	9
...dostopanja do domoznanskega gradiva	5	4	3	2	1	9
...seznanjanja uporabnikov in javnosti o domoznanskem gradivu	5	4	3	2	1	9
...izgradnje domoznanske zbirke na območju OOK	5	4	3	2	1	9
...digitalizacije domoznanskega gradiva	5	4	3	2	1	9

(odgovarjajo v OOK)

V14B: Kakšno je po vaši oceni sodelovanje med vašo OOK in OK-ji na območju OOK pri koordinaciji...? V vsaki vrstici označite ustrezen odgovor.

	Zelo dobro	Dobro	Srednje	Slabo	Zelo slabo	O tem ne vem ničesar
...zbiranja domoznanskega gradiva na območju OOK	5	4	3	2	1	9
...obdelave domoznanskega gradiva	5	4	3	2	1	9
...hranjenja domoznanskega gradiva	5	4	3	2	1	9
...dostopanja do domoznanskega gradiva	5	4	3	2	1	9
...seznanjanja uporabnikov in javnosti o domoznanskem gradivu	5	4	3	2	1	9
...izgradnje domoznanske zbirke na območju OOK	5	4	3	2	1	9
...digitalizacije domoznanskega gradiva	5	4	3	2	1	9

(odgovarjajo v OK)

V15A: Kako pa na splošno ocenjujete koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva s strani vaše OOK? Označite ustrezen odgovor.

1. Zelo dobro
2. Dobro
3. Srednje
4. Slabo
5. Zelo slabo
6. Ne vem, ne morem oceniti

(odgovarjajo v OOK)

V15B: Kako pa na splošno ocenjujete koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva s strani OOK za OK-je na vašem območju OOK? Označite ustrezen odgovor.

1. Zelo dobro
2. Dobro
3. Srednje
4. Slabo
5. Zelo slabo
6. Ne vem, ne morem oceniti

(odgovarjajo v OK)

V16A: Ste se vi osebno glede domoznanske dejavnosti že kdaj obrnili po pomoč na vašo OOK?

1. Da, večkrat
2. Da, enkrat
3. Ne, ni bilo potrebe po pomoči
4. Ne, z domoznansko dejavnostjo nimam opravka

(odgovarjajo v OOK)

V16B: Ste se vi osebno glede domoznanske dejavnosti že kdaj obrnili po pomoč na OK-je na vašem območju OOK?

1. Da, večkrat
2. Da, enkrat
3. Ne, ni bilo potrebe po pomoči
4. Ne, z domoznansko dejavnostjo nimam opravka

(odgovarjajo tisti, ki so se že obrnili po pomoč na OOK ali OK-je: V16A = 1 ali 2 oz. V16B = 1 ali 2)

V17: V zvezi s čim glede domoznanskega gradiva ste se obrnili po pomoč (bodisi na OOK ali na OK-je)? Označite ustrezne odgovore. Možnih je več odgovorov.

1. Glede informiranja zavezancev za obvezni izvod
2. Glede seznanjanja uporabnikov z drugimi domoznanskimi zbirkami (v drugih ustanovah na območju)
3. Glede bibliografske obdelave domoznanskega gradiva v sistemu COBISS
4. Glede izvajanja normativne kontrole in pomoči pri razreševanju identitete lokalnih avtorjev in gesel
5. Glede digitalizacije
6. Drugo: _____

V18: Ali vi osebno sodelujete pri digitalizaciji domoznanskega gradiva? Označite ustrezen odgovor.

1. DA
2. NE

V19. Ali veste, kje je digitalizirano domoznansko gradivo dostopno? Prosimo, zapišite, kje lahko uporabniki do njega dostopajo.

V20: Na kakšen način bi morali po vašem strokovnem mnenju seznanjati uporabnike in javnost z domoznansko zbirko na območju OOK? Označite dva načina, ki ju ocenjujete kot najbolj učinkovita.

1. Preko zaposlenih v knjižnici
2. S predstavitvijo za uporabnike in splošno javnost v okviru posebne prireditve
3. Z objavo na domačih straneh knjižnic na območju OOK o ponudbi domoznanske zbirke
4. Z objavo v lokalnih medijih o ponudbi domoznanske zbirke
5. Z distribucijo informativnega materiala v obliki brošure vsem gospodinjstvom na območju OOK o domoznanski zbirki
6. Drugo: _____
7. Uporabnikov in javnosti ne seznanjamo

SKLOP 4: DODATNO

(odgovarjajo v OK)

V21: Koliko je vaša knjižnica pridobila na kakovosti storitev za uporabnike z vzpostavitvijo sistema OOK-jev pri izvajanju vsake od štirih posebnih nalog OOK? Pri vsaki nalogi označite ustrezen odgovor.

	Zelo veliko	Veliko	Srednje	Malo	Zelo malo	Ne vem, ne morem oceniti
Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij	5	4	3	2	1	9
Nudenje strokovne pomoči OK-jem na območju OOK	5	4	3	2	1	9
Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva	5	4	3	2	1	9
Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva z območja OOK	5	4	3	2	1	9

Za konec vas prosimo še za nekaj demografskih podatkov.

D1. Kakšno je vaše delovno mesto? Označite ustrezen odgovor.

1. Pri izvajanju posebnih nalog OOK sodelujem večino delovnega časa
2. Pri izvajanju posebnih nalog OOK občasno sodelujem
3. Pri izvajanju posebnih nalog OOK ne sodelujem

D2. Spol:

1. Moški
2. Ženski

D3. Nam, prosim, zaupate vašo letnico rojstva? _____

D4. Kakšna je vaša stopnja dokončane izobrazbe?

1. Osnovna šola
2. Srednja šola
3. Višja izobrazba
4. Visoka, univerzitetna izobrazba
5. Magisterij, doktorat znanosti

Odgovorili ste na vsa vprašanja. Za sodelovanje se vam najlepše zahvaljujemo!

6. PRILOGA 2: VPRAŠALNIK ZA DIREKTORJE

Spoštovani!

V Narodni in univerzitetni knjižnici smo se odločili, da skupaj s podjetjem Interstat med strokovnimi delavci in informatiki v slovenskih splošnih knjižnicah izvedemo raziskavo o organiziranosti izvajanja posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic (OOK), kot jih opredeljuje Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS, št. 88/03) - v nadaljevanju Pravilnik.

Preveriti želimo, ali organiziranost knjižničnega sistema z OOK-ji v dovolj veliki meri zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva in informacij (s podatkovnimi zbirkami in dostopom na daljavo ter brezplačno medknjižnično izposajo), z razvojno raziskovalnim in svetovalnim delom pa pomaga pri strokovnem razvoju splošnih knjižnic, k funkcionalni ureditvi knjižnične mreže in dostopnosti knjižničnih storitev, še posebej z digitalizacijo s področja domoznanstva.

Prosimo vas, da si vzamete 10 minut časa in izpolnite vprašalnik. Vaši odgovori bodo popolnoma anonimni in jih nikakor ne bo mogoče povezati z vami osebno. Rezultati raziskave bodo obravnavani samo v zbirni obliki in nikakor ne na ravni posameznega anketiranca.

Vaše sodelovanje je za uspeh in verodostojnost te raziskave ključnega pomena. Pomembno je, da v raziskavi sodeluje čim več strokovnih delavcev in informatikov, saj bomo le tako dobili celovito sliko o tem, kako je izvajanje posebnih nalog OOK v desetih letih zaživel v praksi.

Za sodelovanje se vam vnaprej lepo zahvaljujemo!

UVODNI SKLOP

V1. V kateri od splošnih knjižnic ste zaposleni? Označite ustrezen odgovor.

3. V osrednji območni knjižnici - OOK (Osrednja knjižnica Celje, Knjižnica Mirana Jarca Novo Mesto, Mestna knjižnica Kranj, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Mestna knjižnica Ljubljana, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, Mariborska knjižnica)
4. V osrednji knjižnici - OK (ostale splošne knjižnice)

V2. Pravilnik nalaga OOK-jem izvajanje štirih posebnih nalog. Kako dobro ste seznanjeni s tem, da naj bi OOK...? Pri vsaki nalogi označite ustrezen odgovor.

	Sem dobro seznanjen/a	Sem nekaj slišal/a o tem	Nič ne vem o tem
V2_1...zagotavljalte povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij	3	2	1
V2_2...nudile strokovno pomoč OK-jem na območju OOK	3	2	1
V2_3...koordinirale zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva	3	2	1

V2_4...usmerjale izločeno knjižnično gradivo s svojega območja OOK	3	2	1
--	---	---	---

V2_1 = 3 → preskoči sklop 1
 V2_2 = 3 → preskoči sklop 2
 V2_3 = 3 → preskoči sklop 3

SKLOP 1: Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij ter odpis in usmerjanje izločenega gradiva

V3: Kaj po vašem strokovnem mnenju (ne glede na Pravilnik) sodi v nalogo zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij s strani OOK? Na kratko opišite.

V4: Ali tudi vi aktivno sodelujete v procesu zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij med OOK in OK? Označite ustrezen odgovor.

- 5. DA
- 6. NE

V5: Pravilnik določa, da morajo OOK v okviru naloge zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij na svojem območju OOK poskrbeti za več področij. Katera področja so po vašem mnenju najpomembnejša za uporabnike? Našteta področja razvrstite po pomembnosti od najbolj pomembnega (rang 1) do najmanj pomembnega (rang 7). Vsakemu področju pripišite različen rang - dvema ali več področjem ne morete določiti enakega ranga. Tudi če se vam zdita dve področji enako pomembni, se poskušajte odločiti, katero od obeh vam je malo bolj pomembno.

- 8. Zahtevnejši izbor leposlovnega in strokovnega knjižnega gradiva |__|
- 9. Polpublicirano in neknjižno gradivo |__|
- 10. Uradne publikacije |__|
- 11. Splošni in strokovni priročniki in drugo referenčno gradivo |__|
- 12. Tuja literatura, zlasti leposlovje in periodike s poudarkom na časnikih in splošnih časopisih |__|
- 13. Podatkovne zbirke in dostop na daljavo |__|
- 14. Brezplačna medknjižnična izposoja |__|

(odgovarjajo tisti, ki osebno sodelujejo v procesu: V4 = 1)

V6: Kako ocenjujete naslednje elemente zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij na območju OOK? Pri vsakem elementu označite ustrezen odgovor.

Kako ocenjujete...	Zelo dobro	Dobro	Srednje	Slabo	Zelo slabo	O tem ne vem ničesar
...nabavno politiko	5	4	3	2	1	9
...sodelovanje in koordinacijo med OOK in OK-ji	5	4	3	2	1	9
...količino razpoložljivega gradiva in informacij	5	4	3	2	1	9

...kvaliteto razpoložljivega gradiva in informacij	5	4	3	2	1	9
...raznovrstnost razpoložljivega gradiva in informacij	5	4	3	2	1	9
...informiranje zaposlenih v OK-jih s strani OOK o razpoložljivem gradivu in informacijah	5	4	3	2	1	9
...izobraževanje zaposlenih v OK-jih s strani OOK o podatkovnih zbirkah in ostalem zahtevnejšem gradivu in informacijah	5	4	3	2	1	9
...seznanjanje uporabnikov o zahtevnejšem gradivu in informacijah ter o možnostih uporabe/izposoje	5	4	3	2	1	9
...dostopnost gradiva in informacij (npr. medknjižnična izposoja, dostop na daljavo...)	5	4	3	2	1	9

V7: Našteli vam bomo nekaj trditev, vi pa pri vsaki ocenite, v kolikšni meri se z njo/njimi strinjate. Pri vsaki trditvi označite ustrezen odgovor.

	Popolnoma se strinjam	Strinjam se	Deloma se strinjam	Ne strinjam se	Sploh se ne strinjam	Ne morem oceniti
Zaradi možnosti brezplačne medknjižnične izposoje OK ni potrebno nabavljati gradiva, ki ustreza kriterijem zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva/informacij in ga zagotavlja OOK.	5	4	3	2	1	9
OOK naj v prihodnje prevzame nabavo gradiva za vse OK-je na območju OOK.	5	4	3	2	1	9
OOK naj v prihodnje prevzame obdelavo gradiva za vse OK-je na območju OOK.	5	4	3	2	1	9
Usmerjanje odpisanega/izločenega gradiva iz OK-jev v OOK pomembno sooblikuje in dopolnjuje knjižnično zbirko na območju OOK.	5	4	3	2	1	9
Vzpostavitev OOK-jev je spodbudila proces odpisa in usmerjanja izločenega gradiva z območij OOK.	5	4	3	2	1	9

(odgovarjajo v OK)

V8. Ste v vaši knjižnici že kdaj predlagali OOK nabavo gradiva ali podatkovnih zbirk za potrebe celotnega območja OOK, da bi vaša knjižnica na ta način prišla do gradiva ali podatkovnih zbirk, ki jih z lastnimi sredstvi ne more zagotoviti? Označite ustrezen odgovor.

1. DA, enkrat
2. DA, večkrat
3. NE, nikoli

(odgovarjajo v OK)

V9. Ali se zaradi brezplačne medknjižnične izposoje, ki jo zagotavlja OOK, v vaši knjižnici redkeje odločate za nakup lastnega knjižničnega gradiva, ki ustreza kriterijem zahtevnejšega izbora? Označite ustrezen odgovor.

1. DA
2. NE

(odgovarjajo v OK)

V10A: Kako v vaši knjižnici prepoznavate potrebe po knjižničnem gradivu in informacijah, ki ustrezajo kriterijem zahtevnejšega izbora? *Možnih je več odgovorov.*

1. S pomočjo strokovne analize okolja
2. Preko uporabnikov
3. Drugo: _____

(odgovarjajo v OOK)

V10B: Kako v vaši knjižnici prepoznavate potrebe po knjižničnem gradivu in informacijah na vašem območju OOK, ki ustrezajo kriterijem zahtevnejšega izbora? *Možnih je več odgovorov.*

1. S pomočjo strokovne analize območja
2. Preko uporabnikov
3. Preko OK-jev
4. Drugo: _____

SKLOP 2: STROKOVNA POMOČ KNJIŽNICAM NA OBMOČJU

V11: Pravilnik OOK-jem v okviru druge naloge nalaga nudenje strokovne pomoči knjižnicam na območju (OK-jem). Kaj po vašem strokovnem mnenju (ne glede na Pravilnik) sodi v to nalogo? *Na kratko opišite.*

(odgovarjajo v OK)

V12A: Kako pogosto vaša knjižnica sodeluje z OOK pri...? *Pri vsaki aktivnosti označite ustrezen odgovor.*

(odgovarjajo v OOK)

V12B: Kako pogosto vaša knjižnica sodeluje z OK-ji pri...? *Pri vsaki aktivnosti označite ustrezen odgovor.*

	Pogosto (vsaj 1krat tedensko)	Včasih (vsaj 1krat mesečno)	Redko (vsaj 1krat na 2 meseca ali redkeje)	Nikoli	Ne vem, ne morem oceniti
...vsebinski opredelitvi in izboru projektov, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi	4	3	2	1	9
...vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi	4	3	2	1	9
...pripravi analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti za OK	4	3	2	1	9
...opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za posamezno območje OOK	4	3	2	1	9
...razvoju in načrtovanju občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež	4	3	2	1	9
...sodelovanju s šolskimi knjižnicami na območju OOK in skupnem razvoju bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake	4	3	2	1	9
...načrtovanju ali izvedbi knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov	4	3	2	1	9

...načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja na območju OOK	4	3	2	1	9
...načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov v OK	4	3	2	1	9
...izvajanju mentorstva za knjižničarje začetnike in študente bibliotekarstva s strani OOK	4	3	2	1	9

Opomba: vrstni red aktivnosti se bo naključno rotiral.

(odgovarjajo v OK)

V12C. Kako pogosto se v vaši knjižnici obračate po strokovno pomoč na...?

Označite ustrezna odgovora.

	Pogosto (vsaj 1krat tedensko)	Včasih (vsaj 1krat mesečno)	Redko (vsaj 1krat na 2 meseca ali redkeje)	Nikoli	Ne vem, ne morem oceniti
...Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK)	4	3	2	1	9
...druge OOK-je po Sloveniji (izven vašega območja OOK)	4	3	2	1	9

(odgovarjajo v OOK)

V12D. Kako pogosto v vaši knjižnici pri nujenju strokovne pomoči OK-jem na vašem območju OOK sodelujete z...?

Označite ustrezna odgovora.

	Pogosto (vsaj 1krat tedensko)	Včasih (vsaj 1krat mesečno)	Redko (vsaj 1krat na 2 meseca ali redkeje)	Nikoli	Ne vem, ne morem oceniti
...Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK)	4	3	2	1	9
...drugimi OOK-ji po Sloveniji	4	3	2	1	9

V13. Sedaj pa vas prosimo, da izmed aktivnosti, ki se nanašajo na strokovno pomoč OK-jem s strani OOK in so navedene v Pravidniku, izberete tri, za katere menite, da so najpomembnejše.

Pomoč pri vsebinski opredelitvi in izboru projektov, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi.	☐
Pomoč pri vsebinski opredelitvi sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, ki se izvajajo na območju OOK ali v vsej državi.	☐
Pomoč pri pripravi analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti za OK-je na vašem območju OOK.	☐
Pomoč pri opredelitvi razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za vaše območje OOK.	☐
Pomoč pri razvoju in načrtovanju občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež.	☐
Izvajanje mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva s strani OOK.	☐
Sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju OOK in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake.	☐
Pomoč pri načrtovanju ali izvedbi knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov.	☐

Pomoč pri načrtovanju ali izvedbi mednarodnega sodelovanja na območju OOK.	☐
Pomoč pri načrtovanju vzdrževanja računalniških sistemov v OK-jih.	☐

Opomba: vrstni red aktivnosti se bo naključno rotiral.

(odgovarjajo v OK)

V14A: V kolikšni meri OOK s strokovno pomočjo prispeva k razvoju vaše knjižnice?
Označite ustrezen odgovor.

7. Zelo veliko
8. Veliko
9. Srednje
10. Malo
11. Zelo malo
12. *Ne morem oceniti*

(odgovarjajo v OOK)

V14B: V kolikšni meri OOK s strokovno pomočjo prispeva k razvoju OK-jev na območju OOK? Označite ustrezen odgovor.

1. Zelo veliko
2. Veliko
3. Srednje
4. Malo
5. Zelo malo
6. *Ne morem oceniti*

(odgovarjajo v OOK)

V14C: V kolikšni meri pobude s strani OK-jev na vašem območju OOK prispevajo k razvoju celotnega območja OOK? Označite ustrezen odgovor.

1. Zelo veliko
2. Veliko
3. Srednje
4. Malo
5. Zelo malo
6. *Ne morem oceniti*

(odgovarjajo v OK)

V15: Kako ste na splošno zadovoljni s strokovno pomočjo OOK na vašem območju?

7. Zelo zadovoljen/a
8. Zadovoljen/a
9. Delno zadovoljen/a
10. Nezadovoljen/a
11. Zelo nezadovoljen/a
12. *Ne morem oceniti*

(odgovarjajo v OK)

V16: Kaj v okviru strokovne pomoči s strani OOK, česar ni v Pravilniku oz. se na vašem območju ne izvaja, pogršate? Na kratko opišite.

SKLOP 3: KOORDINACIJA ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

(odgovarjajo v OK)

V17A: Kako pogosto vaša knjižnica sodeluje z OOK pri koordinaciji...? V vsaki vrstici označite ustrezen odgovor.

(odgovarjajo v OOK)

V17B: Kako pogosto vaša knjižnica sodeluje z OK-ji na vašem območju OOK pri koordinaciji...? V vsaki vrstici označite ustrezen odgovor.

	Pogosto (vsaj 1krat tedensko)	Včasih (vsaj 1krat mesečno)	Redko (vsaj 1krat na 2 meseca ali redkeje)	Nikoli	Ne vem, ne morem oceniti
...zbiranja domoznanskega gradiva na območju OOK	4	3	2	1	9
...obdelave domoznanskega gradiva	4	3	2	1	9
...hranjenja domoznanskega gradiva	4	3	2	1	9
...dostopanja do domoznanskega gradiva	4	3	2	1	9
...seznanjanja uporabnikov in javnosti o domoznanskem gradivu	4	3	2	1	9
...izgradnje domoznanske zbirke na območju OOK	4	3	2	1	9
...digitalizacije domoznanskega gradiva	4	3	2	1	9

(odgovarjajo v OK)

V18A: Kako pa na splošno ocenjujete koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva s strani vaše OOK? Označite ustrezen odgovor.

7. Zelo dobro
8. Dobro
9. Srednje
10. Slabo
11. Zelo slabo
12. Ne vem, ne morem oceniti

(odgovarjajo v OOK)

V18B: Kako pa na splošno ocenjujete koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva s strani OOK za OK-je na vaše območju? Označite ustrezen odgovor.

1. Zelo dobro
2. Dobro
3. Srednje
4. Slabo
5. Zelo slabo
6. Ne vem, ne morem oceniti

V19: Na kakšen način v vaši knjižnici seznanjate uporabnike in javnost z domoznansko zbirko na območju OOK? Možnih je več odgovorov.

8. Preko zaposlenih v knjižnici
9. S predstavitvijo za uporabnike in splošno javnost v okviru posebne prireditve
10. Z objavo na domačih straneh knjižnic na območju OOK o ponudbi domoznanske zbirke
11. Z objavo v lokalnih medijih o ponudbi domoznanske zbirke

■ INTERSTAT

12. Z distribucijo informativnega materiala v obliki brošure vsem gospodinjstvom na območju OOK o domoznanski zbirki
13. Drugo: _____
14. Uporabnikov in javnosti ne seznanjamo

SKLOP 4: DODATNO

(odgovarjajo v OK)

V20: Koliko je vaša knjižnica pridobila na kakovosti storitev za uporabnike z vzpostavitvijo sistema OOK-jev pri izvajanju vsake od štirih posebnih nalog OOK? Pri vsaki nalogi označite ustrezen odgovor.

	Zelo veliko	Veliko	Srednje	Malo	Zelo malo	Ne vem, ne morem oceniti
Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij	5	4	3	2	1	9
Nudenje strokovne pomoči OK-jem na območju OOK	5	4	3	2	1	9
Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva	5	4	3	2	1	9
Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva z območja OOK	5	4	3	2	1	9

Za konec vas prosimo še za nekaj demografskih podatkov.

D2. Spol:

3. Moški
4. Ženski

D3. Nam, prosim, zaupate vašo letnico rojstva? _____

Odgovorili ste na vsa vprašanja. Za sodelovanje se vam najlepše zahvaljujemo!